1899. HARMINCZHARMADIK ÉVFOLYAM. 119. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, MÁJUS 1.

M. N. Múzeumi ... Hirlap-könyvtár Növedéknapló 1899. év. 1649.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 55—88.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 6 frt 70 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 30 kr.
Egy szám ára 6 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 51—66.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
PÁRISBAN főügynökségünknél:
John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Frankfurtban a/M: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7.
Dukes M. utódai. I., Wollzeile Nr. 6—8.
Haasenstein és Vogler. I., Wallfischgasse 10.
Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
és valamennyi hirdetési iroda.

Budapest, május 1.

Magyar földre érkezett a magyar király és vele jött Szent István trónjának a várományosa is. A király ő felsége a gödöllői kastélyban szállott meg, a trónörökös pedig Budapesten maradva, a fő- és székváros vendége.

Vendég! Olyan hideg kifejezés, de sajnos, hozzá kellett szoknunk, hogy király és királyi család csak hosszabb-rövidebb ideig tartó vendégségre nézzenek el hozzánk. Évről-évre vártuk, napról-napra lestük, hogy mélységes szeretetünk, kipróbált hüségünk és ragaszkodásunk csak meghozza az időt, a midőn állandóan benépesül a budai királyi várlak, a midőn a magyar udvartartás fényben és pompában, folytonos készenlétben várja, hogy *hazatérjen* a netalán távollevő király és családja.

Haza és ne vendégül! Ez az álma minden magyarnak. Egy egész nemzet óhajtása, hogy itthon érezze magát közöttünk koronás urunk és mindenki, a ki vele egy vérből való.

Beteljesül-e most e vágyunk, avagy ujra csalódva továbbra is legfeljebb a meg nem szünő remény marad vigasztalásul — egyetlen szótól függ csupán.

Ez az egy szó, a magyar király szava, a melylyel aranybetüs lapot illeszthet Magyarország történetébe.

Az etetés-itatás-vesztegetés.

Az öszeresek titkos egyezményében benne van, hogy ezentul képviselőválasztások alkalmával törvényesen megengedett dolog lesz a választók etetése, itatása, a fuvar czimén való infámis megvesztegetése.

Lapunk tegnapi vezérczikkében azt állitottuk, hogy a függetlenségi párton nem akadt senki, a ki e gyalázatos javaslatot védte volna, de fájdalom, olyan se akadt, a ki megtámadta volna.

E szavakat sokan félreértik. Az igazság pedig a következő:

A titkos egyezkedők gyülésében ezt a paktumot öt függetlenségi párti képviselő ellenmondás nélkül elfogadta s aláirta. Az ellenmondásnak a jegyzőkönyvben semmi nyoma.

A függetlenségi párt értekezletén, a hol a titkos paktum bemutattatott, egy szó se esett e gyalázatos egyezmény mellett. De ellene se.

A választási törvény általános tárgyalásánál egyetlen függetlenségi képviselő se szólalt fel ez ellen. Mellette se. Némán szavazott a párt.

Ime e tényekre hivatkozik lapunk tegnapi vezérczikke.

Igaz az, hogy tegnapelőtt a részletes vitánál Thaly Kálmán, Endrey Gyula és Kossuth Ferencz, előző napon pedig Polczner Jenő felszólalt e szégyenletes merénylet ellen. Thaly, Polczner és Endrey felszólalása méltó volt a párthoz. Derék férfiak, kik a függetlenségi párt régi igazságait, régi elveit méltóan terjesztették elő. Minden jó hazafi elismerése lesz és legyen jutalmuk. Még Kossuth rövid felszólalása is helyén volt, noha tőle, mint a párt elnökétől, nagy és lelkes felszólalást várhattunk.

Maga a függetlenségi párt egészben szavazott e paktum ellen. Honfikötelességet teljesitett, mikor ezer éves törvénykönyvünk megbecstelenitése ellen legalább szavazatát fölemelte.

Késő volt már mégis. Fájdalom, hogy korábban és kellő időben nem jött világos tudatára annak, miként pocsékolták el a paktumozó urak és kormányok azt a csekély közerkölcsöt is, a mely a Bánffy-rendszer gazdálkodása után még megmaradt.

A tavalyi év végén heteken át vitázott a képviselőház a miatt, mert a miniszterelnök egy főszolgabiróval a választások alatt irányzatosan beszélt.

Most a legocsmányabb erkölcsrombolást, az etetést-itatást-vesztegetést megszavazta a képviselőház egy óra alatt.

Nesze paktum!

Széll Kálmán a királynál. A király vasárnap délelőtt másfélórai kihallgatáson fogadta *Széll* Kálmán miniszterelnököt.

A főrendiház bizottságából. A főrendiház *igazoló* bizottsága május 3-án, szerdán délelőtt fél tizenegy órakor ülést tart, melyen a főrendek jegyzékének folytatólagos kiigazitása lesz napirenden. — A *pénzügyi* bizottság ugyancsak május 3-án délelőtt tizenegy órakor tart ülést. Napirend: 1. az 1898. számadási év III. és IV. negyedében előfordult tulkiadások, előirányzatnélküli kiadások és hitelátruházások tárgyában a m. kir. állami számvivőszék által az országgyülés elé terjesztett jelentésre hozott képviselőházi határozat; 2. a Magyarország és Horvát-Szlavonország közt 1896. évre eszközölt leszámolás tárgyában a m. kir. állami számvevőszék által az országgyüléshez beadott jelentésére hozott képviselőházi határozat bizottsági tárgyalása.

KÜLFÖLDI SZEMLE.

Anglia és Oroszország nagyfontosságu alkudozásokat folytatnak. Az alkudozásokat a czár kezdeményezte, a ki azt hiszi, hogy az Anglia és Oroszország között Kelet-Ázsiában felmerült éles ellentétek nemcsak közvetlen veszélylyel fenyegetnek, hanem a rivális hatalmaknak: Németországnak és Japánnak czéljait is elősegitik. A czár Viktória királynőnél tett látogatása alkalmából kifejezte azt az óhajtását, hogy az Anglia és Oroszország között felmerült kérdéseket rendezzék és hozzátette, hogy Oroszország e czél érdekében kész a legnagyobb áldozatokra is, a melyek nem vágnak becsületébe és nem érintik létföltételeit. Viktória királynő hozzájárult a felvetett javaslathoz, a minek következtében lord Salisbury és gróf Muravjev megkezdették a most folyó tárgyalásokat. A tárgyalások a következő kérdéseket ölelik fel: 1. A koreai kérdést és Kina északkeleti partjának védelmét Németország és Japán betörései ellen. 2. A kinai vasutak kérdését. 3. A Kinában alapitandó európai gyarmatok kérdését. 4. Az európai befolyásnak Kinában való szabályozását. 5. Afganisztán határának bekeritését, mert Oroszország kivánja, hogy Afganisztán ment legyen minden angol befolyástól. 6. A perzsa kérdést: belső reformokat, vasutakat, gyarmatokat és Perzsia felszabaditását minden idegen befolyás alól. 7. A sziriai kérdést, tudniillik annak a kijelentését, hogy Anglia lemond minden állitólagos okkupáczióról. 8. Kréta teljes felszabaditását György görög herczeg megerősitése után. 9. Abesszinia teljes függetlenségét és az egyiptom-abessziniai határ kitüzését. A négus elismert uralkodó és országa az afrikai czivilizáczió középpontjául tekintendő. Gróf Muravjev a tárgyalások lényeges feltételéül tüzte ki, hogy a tárgyalások eredményét tudatják a franczia kormánynyal és felkérik, hogy a szerződés végleges ratifikálásában vegyen részt.

Az orosz diákzavargások kiinduló pontjául mindig a pétervári egyetemet tartották. Igy 1875-ben, a mikor egy bizottság az orosz egyetemnek reformálása miatt sorra látogatta az egyetemeket, meghagyták ennek a bizottságnak, hogy a pétervári egyetemet ne látogassa meg, mert attól tartottak, hogy az ifjuság fel fogja használni az alkalmat a tüntetésre és zavargásra. Az évről-évre megujuló diákmozgalom keletkezése politikai természetü. A jobbágyság felszabaditása (1861) óta nemcsak a parasztság, hanem az intelligensebb néposztály is tudatára jött értékének. A diákok különösen társadalmi reformátoroknak kezdték érezni magukat és lelkesedtek az Európát betöltő nagy eszmékért. Ezt a mozgalmat természetesen mindenképpen elnyomták. Igy 1875-ben a diákokat is a rendőrség alá rendelték s az egyetemi hatóság csak fegyelmi ügyekben itélkezett. A diákok erősen küzdöttek a rendőruralom ellen s ez irányitja a mostani mozgalmakat is. Ehhez járul még a diákok nagy nyomora. Sehol a világon nincs annyi tanuló proletár, mint Oroszországban. A hallgatók nagyobbik fele teljesen vagyontalan. Az előkelőbbek és gazdagabbak nem küldik fiaikat az egyetemre, nehogy a forradalmi eszméket megtanulják. Van elég intézet, a melyek csak ugy jogositanak államszolgálatra, mint az egyetem s nincsenek kényszeritve, hogy az éhező proletárral együtt dolgozzanak. Oroszországban nem szeretik a szegényeket. Van ugyan elég alapitvány, de a szegény tanulók száma egyre gyarapodik. Nem csoda, hogy ilyen körülmények között a szegény diákok egymáshoz vonzódnak. Egyleteket alakitanak, hogy anyagi helyzetükön javitsanak. Oroszországban azonban mindennemü egyesület alakitása el van tiltva. A rendőrség üldözése és az anyagi gondok nyomasztó terhe alatt nem csoda, hogy az ifjuság a forradalmi eszmék szolgálatába szegődik. Nem felforgatni akar, hanem csak arra akarja kényszeriteni, hogy eleget tegyen kötelességének. A mig az orosz állam ezt meg nem teszi, a diákmozgalmaknak nem lesz végük.

Spanyolországban befejezték a választásokat. Az eredmény ugyanolyan, mint a spanyol választások eredménye rendesen szokott lenni: a kormánynak tekintélyes többsége van. Silvela erősen hangztatta ugyan, hogy a választásokat tisztán fogja vezetni, de hivatalnokai nem biztak benne s ezért épen ugy korteskedtek, hatalmi állásukkal ép ugy visszaéltek, mint azelőtt. Az érdeklődés igen csekély volt, egyes kerületekben, mint például Madridban is, a szavazó polgároknak alig öt százaléka gyakorolta választójogát. Az uj kamarában a kormánynak 270 hive van, mig a szabadelvü ellenzék 120 tagból áll, azonkivül van 15 köztársasági, 5 romerista és 4 karlista képviselő. A kormány tehát erős kétharmad többséggel rendelkezik. De csak a számszerint erős, mert belső ereje alig van. Silvelának tulajdonképen csak 180 hive van, a kikhez csatlakozik még 33 polaviejaista, Tetuan herczeg 18 hive és 30 kimondott ultramontán. Ez utóbbiak szövetkezve Polaviejával együttesen őrködnek azon, hogy a miniszterelnök ne tegyen olyat, a mi a klerikálisoknak árthat. Igy Silvelát saját hivei tartják fogva. Képzelhető, hogy ilyen körülmények között a kortez hogyan fogja a kivánt reformokat letárgyalni.

A *spanyol* hadsereg még mindig azt hangoztatja, hogy csak árulás miatt győzték le. A haditörvényszék folytatja a komédiázást, a mely fölött minden szomoruság daczára egész Spanyolország kaczag. A kormány maga fél a haditörvényszék vizsgálásának konzekvencziáitól, mert még nem tette közzé az itéletet. Egy félhivatalos czáfolat még azt is el akarja tagadni, hogy a legfőbb haditörvényszék Montojo tengernagyot, a kit akarata ellen küldtek Manilába, halálra itélte. Az itéletet tényleg kimondták, de az utolsó pillanatban ujabb okmányokat jelentettek be s ezért a törvényszék a szóval kimondott itéletet nem foglalta irásba. A cavite-i parancsnokot szintén halálra itélték. Mások, mint Zamora ezredes és Parado tábornok, a kiket kizártak a hadseregből, a miért nem jelentek meg idejében Szantjágó megszállásához, most vádakkal állanak elő és követelik az egész hadjárat szigoru megvizsgálását. A dolgok azonban már nem érdekelnek senkit. A mai spanyolokat csak a bika- és kakas-viadalok lelkesitik.

A belga kormány a kamara elé terjesztette az uj választási törvényt. A javaslat a király müve s ezért a kormány a tárgyalás megkezdésekor fel fogja vetni a bizalmi kérdést. Az elfogadásnak legnagyobb nehézsége abban áll, hogy egyik pártnak sem áll érdekében, hogy a választások eredménye tényleg a közvéleményt fejezze ki, hiszen csak saját hatalmuk megtartásáért küzdenek. A klerikálisok félnek minden ujitástól, a mely talán kiragadhatja kezükből az uralmat, a liberálisok ellenben megszavaznak minden reformot, ha meggyőződnek arról, hogy előnyükre válhatik. A király pedig a szoczialista mozgalomtól tart, a mely nemcsak a dinasztia, de különösen a király személye ellen irányul. Ezt a mozgalmat akarja II. Lipót király mindenáron megtörni. A mostani belga választási törvény alig tiz éves s ezt a körülményt az agitáczió nagyon is kihasználja, azonkivül az uj javaslat listá-skrutiniumon alapul, a mi Francziaországban nem vált be. A helyi érdekek egészen háttérbe szorulnak, mert a nagy választó kerületekben több képviselőt választanak s minden csak attól függ, hogy a pártfegyelem mennyire képes az egyes választó-köteles polgárokra a szavazólistákat ráoktrojálni. Egyes kerületekben százezernél többre rug a szavazatok száma s ilyen körülmények között a kisebb érdektársaságok semmi hatalommal sem birnak. Hogy ezek a jogos és igazságos követelményeik siker nélkül hangzanak el, az nem lehet egészséges állapot. A király most meg akarja törni a szoszialisták hatalmát és a polgári liberalizmust akarja támogatni. Ezért először a Németországban divatozó egyes választásokat akarta behozni, mert igy a tömeges agitáczió nem juthatna érvényre. Ez ellen a klerikálisok és szoczialisták egyenlően küzdöttek. A tulhatalmas klerikálisok ellenállását gyöngitendő, meghagyták a lista szerinti szavazásokat, a kisebbség azonban számaránya szerint figyelembe veendő. E szerint nemcsak a győztes párt küldi a képviselőket, hanem a kisebbségben maradtak és küldenek aránylagosan képviselőket. Ez a javaslat sem tetszett a klerikálisoknak és a szoczialistáknak. A végleges javaslatok tehát még jobban kedvez a klerikálisoknak. A klerikális kerületekben megmarad az eddigi rendszer a többi kerületekben ellenben behozzák a proporczionális választásokat.

EGYHÁZ.

A görög-keleti szerb egyház nagy ünnepséggel ülte meg tegnap hajnalban a föltámadás ünnepét. A pesti oldalon csendesen, de a tabáni templomban annál nagyobb fénynyel ülték meg az ünnepet. Reggel fél 3 órától 3-ig zugtak a harangok, a mi alatt a templomban tömérdek hivő előtt tartottak istentiszteletet. Három óra után a templomból megindult a körmenet a Döbrentey-utczán, szarvas-téren s egyház-utczán át vissza a templomba. A körmenetet a 7. számu bosznai ezred zenekara nyitotta meg, melyet a fáklyás hivők serege követett, egyházi dalokat énekelve, majd sátor alatt a szentséggel *Bogdánovics* Luczián szerb püspök haladt. A menetet egy század bosnyák katona zárta be. A templomban tartott istentisztelet után a katonaság négyszeres sortüzet adott, mely az éjjeli csöndben sokszor visszhangzott. Délben a plébánián ünnepi ebéd volt, a melyen a kerület előkelőségei is résztvettek.

UJDONSÁGOK.

— május 1.

— Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket a kiknek előfizetése április 30-án lejár, hogy azt mielőbb megujitani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Előfizetési árak:

Egész évre	20 frt	— kr
Negyedévre	5 „	— „
Egy hóra	1 „	80 „

Különös figyelembe ajánljuk, hogy hazánk legszebb és legtartalmasabb divatlapjának: a **„Divat-szalon“**-nak kiadóhivatalával kötött szerződésünk értelmében *előfizetőink* e lapot *kedvezményes áron:* egész évre 4 forintért, félévre 2 forintért, negyedévre 1 forintért rendelhetik meg. Az előfizetési dijak az *Egyetértés* előfizetésével egy utalványon beküldhetők.

— *Személyi hirek.* *Stefánia* özvegy trónörökösné tegnap délután meglátogatta a herczeg *Salm-Reifferscheidt* párt. — *Jenő* főherczeg Bécsből Troppauba utazott. — *Erzsébet* főherczegnő kiséretével Badenbe érkezett, a hol a weilburgi kastélyban hosszabb ideig fog időzni. *Rajner* főherczeg és neje ma fognak ideérkezni. — Gróf *Kapnist* orosz nagykövet holnap többheti üdülésre Karlsbadba utazik. — Gróf *Dessewffy* Emil brüsszeli osztrák-magyar követségi titkár Brüsszelből **Bécsbe érkezett.**

A király és a trónörökös itthon.

A király vasárnap reggel 5 óra 40 perczkor külön udvari vonaton Bécsből Budapestre érkezett. A nyugoti pályaudvaron ő felsége fogadására megjelentek *Márkus* József főpolgármester, *Rudnay* Béla főkapitány, továbbá a vasut részéről *Décsey* József főfelügyelő és *Daróczi* felügyelő-állomásfőnök. A nyolcz udvari kocsiból álló külön vonat, a melyet *Ludvigh* Gyula főrendiházi tag, elnök-igazgató, *Thaly* üzletvezető, *Steiskal* és *Lendvay* felügyelők vezettek, a kitüzött időben robogott be a pályaházba. A király, a ki pompás szinben van, látható örömmel fogadta az urak üdvözlését és nyájasan beszélgetett *Ludvigh* Gyulával, *Márkus* főpolgármesterrel és *Rudnay* Béla főkapitánynyal. A király, a kit gróf *Paar* Ede lovassági tábornok, főhadsegéd, *König* udvari tanácsos, a kabinetiroda főnöke és *Stögel* udvari pénztáros kisért a királyi várótermen áthaladva, kocsira ült és a budai várpalotába hajtatott. A várban gróf *Apponyi* Lajos magyarországi udvarnagy, *Ybl* Lajos lovag várkapitány, *Jäger* udvari biztos és *Kanter* Károly, a kir. palota plébánosa, várta ő felségét. A király reggel nyolcz órakor csöndes misét hallgatott, majd lakosztályába vonult, a hol *Ferencz Ferdinand* trónörökös főherczeggel maradt együtt. Ő felsége délután 4 órakor külön udvari vonaton gróf *Paar* főhadsegéd kiséretében Gödöllőre utazott. Az állomásnál *Kapczy* főszolgabiró, *Egyed* állomásfőnök, a palotában pedig dr. *Pruszinszky* József plébános, *Nick* jószagigazgató, *Pirkner* erdőmester, *Pettera* vadászmester, valamint *Ybl* várkapitány és *Szoth* elleuőr fogadták ő felségét. Az állomásnál megjelent nagy közönség lelkesen éljenezte a királyt. A napokban kimegy *Ferencz Ferdinánd* főherczeg is. A király rövid ideig marad Gödöllőn. Budapestre csak csütörtökön reggel jön ujra, a mikor is délelőtt 10 órakor általános kihallgatást ad a budai királyi palotában.

Ferencz Ferdinánd főherczeg Budapesten való tartózkodása alkalmából a *Pol. Corr.* mai számában a következő budapesti levelet közli:

Ferencz Ferdinánd főherczeget, a ki a király ittléte alatt hosszabb ideig szándékozik Magyarország fővárosaban időzni, Budapestre érkezésekor az egész sajtó a legmelegebb, legbensőbb szeretettel üdvözölte. A főherczeg ma *Széll* Kálmán miniszterelnököt és a kormány többi tagjait fogadta. Még aznap megragadta ő fensége az alkalmat arra, hogy a magyar társaság elitejét kedvencz találkozó helyén, a Parkklubban felkeresse, ma és holnap pedig az országgyülés két házának elnöksége, a zászlósurak, a tábornoki kar és a közélet jelesei fognak tisztelegni ő fenségénél. Mindazok, a kiknek már eddig is alkalmuk volt a főherczeggel érintkezni, teljesen ő fensége rendkivül megnyerő modorának varázsa alatt állanak. A miniszterekkel való társalgás folyamán a *főherczeg, ki tökéletesen birja a magyar nyelvet,* meleg érdeklődést tanusitott a közélet egyes kérdései iránt. Ezzel a főherczeg bizonyságát adta annak, hogy ő felsége fenkölt példáját követve, nagy sulyt vet arra, hogy megismerkedjék társadalmi és közéletével annak az országnak, a melyhez a legszentebb kötelékek füzik. Az őszinte érdeklődésnek ezt a megnyilatkozását lelkes örömmel fogadja az egész közvélemény. Bizonyosra vesszük, hogy a budapesti tartózkodás mély benyomással lesz a főherczeg fogékony lelkére és személyes tapasztalásaiból is azt a meggyőződést fogja meriteni, hogy a korona iránt való odaadó szeretet és a dinasztiához való hagyományos ragaszkodás összeforrott a nemzet lelkével.

A Bud. Tud. a következőket jelenti: *Ferencz Ferdinánd* főherczeg tegnap este óta a magyar székes fővárosban időzik. Mint a trónhoz legközelebb álló főherczeg ő cs. és kir. fensége ezuttal azért jelent meg körünkben, hogy a magyar társadalommal közelebbi érintkezésbe lépjen. A fenkölt lelkü főherczeg ideérkezésének első hire ezen látogatás czéljáról szóló hirrel együtt az egész fővárosban a legmélyebb megelégedést szülte. Ő cs. és kir. fensége a délután folyamán *Széll* Kálmán miniszterelnököt és a fővárosban időző többi minisztereket, báró *Fejérváry* Gézát, dr. *Wlassics* Gyulát, gróf *Széchenyi* Manót, dr. *Darányi* Ignáczot, *Hegedüs* Sándort és dr. *Plósz* Sándort fogadta és az összes megjelentek el voltak ragadtatva a kegyes szivélyességtől, a melyet a főherczeg, a ki folyékonyan beszél magyarul, velük szemben tanusitott, valamint azon beható érdeklődéstől és előszeretettől, a melylyel az általok képviselt tárczák ügyei iránt viseltetik. Ma ő cs. és kir. fensége a zászlós urakat, a titkos tanácsosokat és az országgyülés két házának elnökségét fogadja. Kedden *Széll* Kálmán miniszterelnök a főherczeg jelenlétének tiszteletére a Park-klubban ebédet ad, a melyre a meghivást ő cs. és kir. fensége kegyesen elfogadni méltóztatott.

*

Ferencz Ferdinánd főherczeg a napokban a nemzeti kaszinóba is el fog látogatni. A park-klubban a főherczeg tiszteletére pedig ebédet ad *Széll* Kálmán miniszterelnök, melyre közéletünk előkelőségei közül számosan lesznek hivatalosak. Az ebéd az emeleti nagyteremben lesz.

A magyar arisztokráczia körében mindent el fognak követni, hogy a főherczegnek budapesti tartózkodását tőlük telhetően kellemessé tegyék. Nagyon jó hangulatot tett a magyar előkelő társadalom körében az, hogy a főherczeg, mint a trón várományosa immár megismerkedni óhajt, nemcsak a politikai közélet tipikusabb férfiaival, hanem a magyar előkelő társadalommal is. A főuri társaság köreiben általában Ferencz Ferdinánd főherczeg látogatása és hosszabb itt tartózkodása a beszéd tárgya s a főherczeg magatartását mindenütt kiváló jelentőségünek itélik s a maguk részéről mindenben arra törekszenek, hogy az uralkodó család iránt való lojalitásnak s a magyar vendégszeretetnek tradicziói ugyanazzal a lelkesedéssel vegyék körül Ferencz Ferdinándot, a mely a boldog emlékezetü *Rudolf* trónörököst oly közel hozta a magyar közvéleményhez és a magyar közérzülethez.

— *A váczi püspök haldoklik.* Schuszter Konstantin váczi püspök, a ki már hosszabb idő óta sulyos beteg — mint Váczról jelentik — végóráit éli. Az agg főpap tegnap este már olyan rosszul volt, hogy orvosai étherinjekcziót adtak neki. A haldokló püspök már a halotti szentségeket is felvette.

— **Egy sziámi herczeg párbaja.** Berlinben — mint nekünk jelentik — szenzácziós párbajról beszélnek. A potsdami hadi iskola két növendéke állott egymással szemben. A párbajozók egyike egy *sziámi herczeg* volt, ellenfele pedig egy fiatal hadapród volt, a ki egy potsdami ezredben szolgált. A páros viaskodásnak az volt az oka, hogy a sziámi herczeget sokan boszantották sajátos nemzeti szokásai miatt. A felek ötször csaptak össze. Az ötödik összecsapásnál a herczeg sulyos csapást mért sértőjének fejére. A sebesült összerogyott, mire a párbajt beszüntették.

— **Tizéves találkozás.** A budapesti kereskedelmi akadémia 1889-ben végzett hallgatói szombaton este tiz éves találkozóra gyültek össze a Kontinentál szálloda I. em. nagytermében. A találkozón megjelentek: *Névy* László igazgató, dr. *Barna* Ignácz kir. táblai biró, *Bogyó* Sándor, dr. *Heinrich* Károly és dr. *Simonyi* Jenő tanárok. Névy igazgató lendületes beszédének hatása alatt elvben elhatározták a «Budapesti kereskedelmi akadémiát végzett növendékek szövetségének» megalakitását, melynek feladata a tagok anyagi és — főképen — *erkölcsi* támogatása lenne. A meginditott gyüjtés 707 forintot eredményezett. A társaság a legjobb hangulatban a késő éjjeli órákig maradt együtt.

— **Tavaszi fegyvergyakorlatok.** A fővárosban és környékén ma, május elsején kezdődnek a tavaszi fegyvergyakorlatok, a melyekre a tartalékos katonákat már behivta a fővárosi katonai ügyosztály. A budapesti Mária Terézia 32-ik gyalogezred ma vonul ki Pilis-Csabára, a hol egy hónapig marad. A pilis csabai táborba vonulnak a tartalékosok is, a kik négy hétig tartó fegyvergyakorlaton vesznek részt.

— **A magyar turista-egyesület tavaszi kirándulásai.** A magyar turista-egyesület budapesti osztálya a szép idők beálltával számos kirándulást rendez. Május 7-én a maróthi hegyekbe, május 11-én Pilis-Csabára, május 11-én délután a római fürdőbe, május 14-én pedig Verőczére rándulnak ki. Ezenkivül a tavalyi közgyülés határozata szerint az egyesület minden évben egy-egy ezredévi emlékhez is rendez kirándulást. Az idén május 21-én és 22-én a kirándulók a pannonhalmi ezredévi emléket fogják felkeresni és ezzel kapcsolatban kirándulást tesznek a Bakonyba. — Az egyesület legközelebbi társasestélye május hó 2-án, kedden lesz az István főherczeg-szálló I. emeleti disztermében.

— **Becsületszék az egyetemen.** Az egyetemi ifjuság között elharapódzott párbajmánia megszüntetésére üdvös intézmény felállitását tervezik az egyetemi ifjak köreiben. Becsületszéket akarnak létesiteni, a mely aztán az ifjak között felmerült ügyeket szabályszerüen elintézné és csak igen sulyos esetekben engedné meg a párbajt. A becsületszék csupa komoly és minden tekintetben korrekt fiatal emberekből állna és kiket az ifjusági közgyülés választ meg.

— **Huszárok Nagyváradon.** Az eddig Gyulán állomásozott 2-dik honvédhuszárezred — mint nekünk jelentik — tegnapelőtt vonult be *Nagy* Gyárfás honvédhuszár őrnagy vezetése alatt Nagyváradra, a hol ezentul az ujonnan épitett Fehérváry-laktanyában fog állomásozni. Az érkező honvédhuszárokat a nagyváradi garnizon tisztikara és a város küldöttsége fogadták. Bevonulás előtt *Latscher* tábornok szemlét tartott, utána pedig dr. *Bulyovszky* József polgármester üdvözölte az ezredet, a melynek nevében Nagy őrnagy mondott köszönetet. Az ezredet a város vendégelte meg, a tisztikar tiszteletére bankettet rendeztek.

— **A Petru Major válsága.** Lapunk mult szombati számában részletesen foglalkoztunk azokkal a körülményekkel és viszonyokkal, melyek nem annyira veszedelmesnek, mint inkább nevetséges szinben tüntetik fel a viszálykodásairól és tagjainak czivakodásáról hires Petru Major román egyetemi ifjak egyesületét. Állitásainkra és a közölt ténybeli adatokra *Fruma* Joan egyesületi titkár joghallgató és *Pop* Joan alelnök válaszolnak. A válasz, a mely csak a román lapokban jelent meg, következőleg hangzik:

«A budapesti «Egyetértés» április 22-én, szombati számában a «Petru Major válsága» czim alatt megjelent egy czikk, mely számos vádat és alaptalan állitást tartalmaz. Nem tartottuk szükségesnek az ily tendencziózus invektivákkal szemben a helyreigazitást, a román publikum nyugalmáért (? !) mégis, támaszkodva az egylet XVIII-ik ez évi április 25-én tartott rendes ülésében hozott határozatra kinyilatkoztatjuk, hogy a nevezett czikkben foglalt és egyletünket érintő állitások nem felelnek meg a valóságnak és alaptalan információkon alapulnak.»

Állitásainkban kimondtuk, hogy *Jantea* Marcu a sok intrika és gyülölködés miatt lemondott és ezt fentartjuk most is. Mondtuk, hogy a román ifjuság legnagyobb része legtöbb idejét kártyázással és korczmában vagy kávéházban tölti; állitásunkat bebizonyitjuk mindazokkal, kik a vámkörúti, az üllői-uti kávéházakat látogatják, melyekben kizárólag a Petru Major-egyesület tagjai viszik a kártyázásban a főszerepet. Az egyesületben a válság még most is egyre tart. Elnököt még nem is lehetett választani, mert a választás az egyesület ügymenetében kétségkivül nagy változásokat idézne elő. Olyan természetü körülmények bekövetkezésétől tartanak a vezető elemek, hogy az uj elnök megválasztását nem nagyon sürgetik. Az egyesületnek a napokban tartott ülésében felmerült vitatkozások, a melyek során az ok nélküli alacsony gyanusitások csak ismétlődtek, legjobban igazolták állitásaink valódiságát. A román egyetemi ifjak csak a rövidlátó és távollevő románokat fogják megtéveszthetni, komoly, higgadt ember alig fog hinni a ravaszkodó aknamunkásoknak. A különczködő román ifjak a rendezendő dalestély küszöbén erőltetett nyugalommal akarják elpalástolni az egyesület kebelében *nyomós okok* miatt keletkezett viszályokat. Ez alig fog sikerülni.

— **Elfogott ujságirók.** Varsóban — mint nekünk jelentik — tegnapelőtt a rendőrség elfogta *Lewenthalt,* a *Kuryer Warsavski* dusgazdag kiadótulajdonosát és ugyanakkor Pétervárott a rendőrség letartóztatta *Olszewski* Ferencz ügyvédet, a nevezett lap pétervári levelezőjét. A letartóztatás okát nem tudják.

— **Nagy sztrájk.** A vasvári szolgabiróság — mint Sopronból jelentik — május elsejére nagy zavargásoktól tart, mert a neufeldi juttagyár 2000 munkása közül 1400 abba akarja hagyni a munkát. A gyárigazgató ugyanis elutasitotta a munkások azon kérelmét, hogy május elsejét szünnapnak deklarálja. Ezért aztán a munkások kimondották a sztrájkot. A csendőrséget nagyon megerősitették.

— **Prielle Kornélia betegsége.** A nagy művésznő állapota — mint Debreczenből jelentik — annyira megjavult, hogy tegnap már felkelhetett és ki is kocsizott a Nagyerdőre. *Prielle* Kornélia, ha addig egészsége teljesen helyreáll, szerdán fog elbucsuzni a debreczeni közönségtől Sardou *Marczelle* czimü szerepében.

— **Közlekedés a Balatonon.** A Balatontavi gőzhajózási részvénytársaság május hó elsejétől kezdve naponkint indit járatokat Siófokról Balatonfüredre és vissza, valamint Boglárról Révfülöpre—Badacsonyba és vissza. Siófokról d. e. 11 óra 5 perczkor indul a gőzhajó s 12 órakor érkezik Balatonfüredre, a honnét d. u. 3 óra 30 pkor megy vissza Siófokra, s megérkezik 4 óra 30 pkor. Boglárról déli 12 óra 15 pkor indul a hajó s Révfülöpre érkezik 12 óra 45 pkor, innét tovább indul 1 óra 15 pkor Badacsonyba jő 2 órakor. Visszafelé 2 óra 20 pkor indul s Boglárra érkezik 3 óra 20 pkor.

— **Százhét éves asszony.** Temesvárott — mint nekünk jelentik — tegnap éjjel egy százhét éves asszony halt meg. *Alár* Magdolna, a női Mathuzsálem, a ki 1792 márczius 15-én született, még délután temetésen volt. Jóizüen megvacsorázott és lefeküdt aludni, hogy ne ébredjen fel többé.

— **Tüzek.** Két nagy tüzvészről ad hirt a táviró. Az egyik *Widdin*-ben pusztitott, a hol — mint Szófiából táviratozzák — *400 épület esett a lángok martalékává.* A másik tüzvész *Kiel*-ben a *Krupp*-féle *Germánia*-hajógyárban tört ki. Az óriási gyártelep teljesen elhamvadt.

Rövid hirek. *Sopronban* Horváth József, 48-ik gyalogezredbeli káplár szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. — *Csornán* Kovács János földmüves két éves gyermeke tévedésből jót huzott egy karbollal telt üvegből. A gyors orvosi segély megmentette. — *Pálfalva* szatmármegyei község közelében az országuton egy czigány karaván tagjai összeverekedtek. Többen sulyosan megsebesültek, mig a szatmári csendőrség elfogta őket. — *Szabadkán* Szloboda Julis 15 éves varró leány szerelmi bánatában rézgálicz oldattal megmérgezte magát.

—

= **Munkások a kuriai biráskodás ellen.** A fővárosi munkások a tegnapi nap folyamán több népgyülést tartottak. E gyüléseken a munkás-szonokok a kuriai biráskodás ellen szólaltak fel.

A vig-utcza 16. szám alatti vendéglőben délelőtt 10 órakor mintegy 1000 munkás gyült össze *Lakner* László elnöklete alatt. *Izrael* Jakab beszélt a gyülésen, hevesen kikelve a kuriai biráskodás ellen. A kuriai biráskodásnak több szakasza — ugymond — egyenesen a szocziáldemokraták ellen irányul. Majd a parlamenti ellenzéket kezdi támadni, mert az abbeli igéretének, hogy az általános választói jog érdekében parlamenti barczot fog folytatni, nem tett eleget. *Reichs* Ferencz ugyanezt németül mondotta el. *Izrael* még a szocziáldemokrata pártnak *Széll* miniszterelnöknél járt deputácziójáról számolt be. Az ó-budai munkások délután 3 órakor a föld-utcza 13. szám alatti vendéglőben gyüléseztek, a hol a rendőrség részéről *Czajlik* Alajos rendőrtanácsos jelent meg. A mintegy 600 munkástól látogatott gyülésen a szónokok a kuriai biráskodásról és az általános választói jogról tartottak beszédeket.

= **Leugrott a villamos kocsiról.** Vasárnap délelőtt a váczi-körut 22. számu ház előtt egy harmincz év körüli munkásember leugrott egy robogó villamos kocsi elülső lépcsőjéről, még pedig oly szerencsétlenül, hogy agyrázkódást és koponyatörést szenvedett. A szerencsétlen embert, a kinél semmiféle irást nem találtak, a mentők a Rókus-kórházba szállitották, a hol még most is eszméletlenül fekszik. Felépülése nagyon kétséges.

A Flóra-gyár égése.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Az ország egyik legnagyobb ipartelepe a lángok martaléka lett.

Vasárnap hajnalban kigyuladt a külső soroksári-uton levő Flóra-gyár és mire a veszedelmet észrevették, mire megérkezett a segitség, a tüz már annyira elharapózott, hogy a telep megmentéséről szó se lehetett.

Az a sok zsiradékféle, a mi abban a gyárban föl volt halmozva, nagyon hirtelen borult lángba. A sok faggyu megolvadt, hatalmas lánggal égett, valóságos tüztenger volt az egész gyár.

Ilyen irtózatos tüz évek óta nem volt a fővárosban. Toronymagasságra csapott föl a tüz és a megolvadt zsiradék ugy hömpölygött szerteszét, mint az izzó láva.

Rémületes látvány volt.

És rémületes volt a tüzoltók munkája is. Nehéz dolog volna, hogy megtaláljuk a helyes jelzőt e derék emberek számára, a kik igazán a legönfeláldozóbb módon végezték nehéz kötelességüket, nem törődve sem az egészségükkel sem az életükkel. Az égő zsirtömeg olyan füstöt, olyan irtózatos szagot terjesztett, hogy még jókora távolságban is elállott tőle az ember lélekzete. A tüzoltók pedig ott müködtek e borzasztó füst, e rettenetes büz közepette. Egymásután lettek rosszul és több embert ugy kellett elszállitani a helyszinéről.

Vigyázatlanság okozta-e a veszedelmet, bünös kéz gyujtotta-e a tüzet, az még nincs megállapitva. Voltak, a kik emlékeztettek rá, hogy négy évvel ezelőtt, 1895. április 30-án leégett a Nicholson-gyár. Akkor is az volt a vélemény, hogy a tüzet a szoczialisták gyujtották, most is az a vélemény hangzott, hogy:

— Ime, a szocziálisták illuminácziót rendeztek május elsejére!

De nyilván ugy van, hogy merő véletlen csak, hogy épen erre a napra esett a tüz és a szoczialistáknak semmi részük benne. Plauzibilisabb, hogy a tüz boszu müve, a mit azonban a vizsgálat lesz hivatva kideriteni.

A kár meghaladja a másfél milliót.

Vasárnap éjjel a gyár még javában égett. A sok faggyu folyton táplálja a tüzet és mert a hőség, füst, büz nagyon megnehezíti a munkát, a tüzet eloltani ugyszólván merő lehetetlenség és a tüzoltóság mindössze csak arra szoritkozhatik, hogy a veszedelem tovaterjedését akadályozza meg.

Hozzáértő emberek azt hiszik, hogy a tüz napokig el fog tartani.

Természetes, hogy egész nap rengeteg nézője volt annak a borzalmasan szép látványnak, melyet az égő gyár nyujtott.

A tüzről adjuk egyébként a következő tudósitást:

Vasárnap reggel öt óra óta veszedelmes tüz pusztit a fővárosban. Az országnak egyik legnagyobb gyártelepe, a «Flóra» gyertyaöntő, stearin és szappangyár kigyulladt és most lángokban áll. A gyár a külső soroksári-uton, a fővárosi csatorna és szivattyutelep szomszédságában van, kellő közepén a gyárnegyednek és pusztulása a szomszédságot is veszedelemmel fenyegeti.

A tüzvész olyan jellegü, a milyen hosszu évek sora óta a fővárosban nem volt. Kimondhatatlan az a szag, az füst, a melyeket a százezereket érő kész- és nyersanyag égése terjeszt.

A fővárosnak majd minden tüzoltója ott fáradozik, emberfeletti munkát végezve, de mind ez mit sem használ, a zsir-anyagban folyton éled, terjed a tüz.

Borzalmas látvány a koromfekete füst, a melyből lépten-nyomon hatalmas lángoszlopok csapnak föl, a melyek a raktárban felhalmozott stearin hordók felrobbanásától keletkeznek. A kár, a mint eddig futólag megbecsülni lehet, már is mintegy másfél millió forint.

Vasárnap reggel öt órakor a külső soroksári-uton a «Flóra gyertya-gyár»-ral szemben levő helyi érdekü vasut egyik pályaőre, *Szerencsés* József észrevette, hogy a gyár raktárából sürü füst gomolyog ki. Nyomban értesitette erről a közeli rendőrőrszemet, a ki a kapust, majd az éjjeli őrt felkeltve, figyelmeztette őket a veszedelemre. E perczben már sürün omlott ki a füst a raktárból s csakhamar a lángok is nyaldosták a falakat.

A kapus a veszélyt látva rögtön a telefonhoz ment, s bejelentette a tüzet a központi tüzoltóságnak, a melynek részéről kivonult a központi, VI., VIII., IX. kerületi őrség *Scerbovszky* Szaniszló főparancsnok, *Janicsek* tüzfelügyelő és *Markusovszky* Béla segédtiszttel majd az önkéntes tüzoltók kettős őrséggel, de mikorra kiérkeztek, az egész gyertyaöntő helyiség, a hatalmas raktárépülettel együtt, a melyben mintegy 3000 hordó nyers anyag s készáru volt, lángtengerben állott. Természetesen a kora reggeli idő daczára is tömérdek ember verődött össze a gyártelep környékbn, s egy része dicséretesen segitett a tüzoltóknak a fékevesztett elem csillapitásán, a mi azonban nem sikerült.

Huszonkét csőből ontották a vizet az égő stearinra és szappanra, a mely süstörögve, ropogva, sürü füstöt osztva égett tovább. A tüzoltók tiz óra felé annyira kimerültek, hogy kirendelték a X. kerületi teljes őrséget.

A veszedelem szinhelyére egész sereg rendőr vonult ki, hogy a tömeget visszatartsa a pusztulás szinterétől. Ott voltak *Orincsay* rendőrtanácsos, dr. *Diener* Ákos kapitány, *Rogolya* és *Párthényi* felügyelők, a kiknek a legénységgel egyetemben elég dolguk akadt.

Dél felé megjelent a gyártelepen *Halmos* János polgármester is, a ki szintén megrendülve nézte a rettenetes pusztulást. A délutáni órákig a kivonult mentők összesen *hét tüzoltót részesitettek első segitségben, a kik valamennyien eltekintve az égési sebektől mind heveny szemhurutot kaptak* a roppant hőségtől és füsttől. A sebesültek a következők: *Franyó* János 38 éves, *Lukács* István 29 éves, *Bitter* Gyula 32 éves, *Terstoglavea* László 28 éves, *Biles* József 19 éves, *Hali* Károly 29 éves és *Szmetana* Tivadar 28 éves tüzoltók.

A tüz egyre tartott még a délutáni órákban is, s valószinüleg eltart pár napig, addig ugyanis, a mig tápanyaga marad.

Hogy a tüzvész mint keletkezett, eddig még nem lehetett megállapitani. Az éjjeli őr bemondasa szerint a raktárépületnek felső, a Duna felé eső részén támadt, a hol a tömérdek zsiradék fel volt halmozva, s igy az pár percz alatt lángba borult. A rendőrség kiküldöttei nyomban megejtették a házbeliek kihallgatását, a kik semmi felvilágositást adni nem tudtak.

A két éjjeli őrről *Divkovics* Flóriánról és *Strasser* Mihályról kitünt, hogy kötelességeiket hiven teljesitették, s igy eddig teljesen rejtély, mint keletkezett a romboló tüzvész.

A kora délutáni órákban az öntőhelyiség, padlás és pincze az egész készlettel elpusztult, ég folyton sürü, fojtó füsttel. A tüzoltóság csupán az igazgatósági épületet meg a munkáslakásokat magában foglaló földszintes épületet tudta megmenteni. A tüzvész szinhelyére egész nap óriási nép tódult.

Vasárnap éjjel még mindig hatalmas lángokkal égett a gyár. A tüzvész alkalmasint 1—2 napig eltart még.

A mentők folyton ott vannak a tüz szinhelyén és eddig 18 emhert részesitettek segélyben, a ki könnyebb sérüléseket szenvedett.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **A királyné arczképei.** A király *Erzsébet* királyné halála után több magyar és osztrák festőt bizott meg azzal, hogy a királynéról arczképet fessenek, melyekkel a király a megdicsőült királyné udvartartásához tartozott személyeket akarja megajándékozni. *Horowitz* tanár a *Harrach* grófné részére kapott megbizást. *Ferenczy* Ida számára *Benczur* festi a képet. *Festetich* grófnő udvarhölgy pedig egy *Koppay* tanár által festett képet kapott a királytól. A müvész a királynéról egy második arczképet is festett, mely a királynak annyira megtetszett, hogy saját dolgozó szobája számára vásárolta meg. *László* Fülöp szintén festi a királynénak a magyar kormány által a budapesti muzeum számára megrendelt arczképét és e czélból most néhány hétig Bécsben időzik.

— **Jury-választás a mücsarnokban.** Az idei tavaszi kiállitás alkalmával kiosztásra kerülő állami aranyérmék, továbbá a társulati 2000 frtos dij és a báró *Harkányi* Frigyes-dij pályabiróságának megválasztására beérkezett szavazatokat ma számlálta össze a bizottság, melyen *Lotz* Károly elnöklése mellett *Benkő* Kálmán igazgató, *Varlovszky* Bertalan, *Róna* József és *Szinyei-Merse* Pál voltak jelen. A jury rendes tagjaivá választattak a következők: Müvészek: *Strobl* Alajos, *Kacziány* Ödön, *Vaszary* János, *Olgyay* Ferencz, *Baditz* Ottó, *Ferenczy* Károly. Nem müvészek: gróf *Andrássy* Tivadar, gróf *Andrássy* Gyula, dr. *Berzeviczy* Albert. Póttagok lettek a müvészek közül: *Basch* Gyula, *Balló* Ede, *Zala* György. Nem müvészek közül: *Szüry* Dénes és *Lipthay* Kornél.

— **Vendégszereplések az operában.** *Arnoldson* Sigfrid asszony, a hirneves koloratur-énekesnő, május 6-án kezdi meg négy estére tervezett vendégszereplését a m. kir operaházban. A müvésznő az eddigi megállapodások szerint kétszer énekli Mignont és egyszer Carment és Opheliát Hamletben. — *Danczkay* Sarolta a jövő csütörtökön a már rég hirdetett Ördög Róbert-ben mint Alice lép föl. — *Better* Leonora május 9-én kezdi meg vendégszereplését. E napon Berta szerepét énekli «A próféta» ban. — *Szirovatka* Károly tenorista május hóban háromszor fog az operában vendégszerepelni.

— **Kukuska premiereje.** *Lehar* Ferencz «Kukuska» czimü operájának premierejét kedden tartják meg a magyar királyi operaházban. A bemutatón a főbb szerepeket *Kaczér, Hilgermann*, *Arányi*, *Ney* és *Takáts* éneklik. A zenekart *Mader* Paul dirigálja.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A városrendezés szabályzata.** Tegnap délelőtt zárt és bizalmas jellegü értekezletet tartott *Halmos* János polgármester, két szakértő mérnökkel és a főjegyzővel, a városrendezésre vonatkozó szabályrendelet müszaki részére vonatkozó intézkedések megbeszélése czéljából. A jelenvoltak egyhangulag a mellett nyilatkoztak, hogy minden olyan esetben, a mikor az utcza vagy tér megnagyobbitását és megszélesitését az illető telektulajdonosok kérik, az összes költségeket magok a felek viselik s a főváros pénztárát semmiféle kiadás sem terhelheti. Megállapodás történt a tekintetben is, hogy mi történjék akkor a megtérités tekintetében, ha az illető utczát vagy teret csak egyik oldalán szabályozzák.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A parkklub közgyülése.** A park-klub 1899 április hó 30-án délután 5 órakor tartotta meg fennállása óta 4-ik évi rendes közgyülését. A közgyülés gróf *Andrássy* Aladár királyi főkamarásmester lett megválasztva. *Wekerle* Sándor, őrgróf *Pallavicini* Ede és *Miklós* Ödön a számvizsgáló bizottság tagjai által fölülvizsgált 1898-ik évi zárszámadások rendben találtattak. A közgyülés ennek folytán *Nyirák* Lajos egyleti titkár-pénztárnoknak a felmentvényt megadta. Az évi jelentés szerint a klubnak 1898. évben 100.380 frt jövedelme volt. Tagdijakból és kisebb bevételekből (mint késedelmi kamatok stb.) befolyt 87.154 forint, játékdijakból 3666 forint, összesen 90.820 forint. Maradt tagdijhátralék 9560 frt, melynek nagy része ez évben már befolyt. Kiadatott a klub fentartására, adóssága kamataira és tőketörlesztések 56.744 forint, ujabb beszerzésekre 30 142 forint. Az évi maradvány készpénzben 3934 forint, követelésben 9560 forint, összesen 13.494 forint. A klub ügyeit intéző 5 tagból álló igazgatóságba 1899. évre beválasztattak: gróf *Apponyi* Lajos, báró *Atzél* Béla, *Beöthy* Ákos, herczeg *Esterházy* Alajos, gróf *Széchenyi* Béla. A hölgyválasztmány elnöknőit: özv. gróf *Széchenyi* Imréné szül. *Sztáray-Szirmay* Alexandria grófnőt, özv. gróf *Károlyi* Viktorné szül. *Orczy* Irma bárónőt, báró *Dániel* Ernőné szül. *Cséry* Szerenát ujból választották meg, A klubnak 4498 négyszög öl nagy telke a Stefánia uton és gazdagon berendezett palotája egy millió forint értéket képvisel. A tiszteletbeli tagok száma 31. Mindannyian részben uralkodók, részben uralkodó házak tagjai. Az alapszabályok értelmében tagdijat nem fizetnek. Fizető tag van 991, és pedig 299 hölgy és 692 férfi. Jelentékenyebb társaskoreink közül a mult évben a park klubnak volt legnagyobb jövedelme tagdijakból (87,154 frt), mig ellenben kevesebbet vett be játékdijakból (3666 frt.) Ez a következő összehasonlitásból tünik ki: A nemzeti kaszinóban a mult évben hefolyt tagdijban, hátralékokkal és beiratási dijakkal együtt 75.543 frt, kártyapénzből 20.946 frt. A tagok száma 708. A régi tagok tagdija 63 frt. az ujabbaké részben 100, részben 120 frt. A beiratási dij 200 frt. Az országos kaszinóban befolyt tagdijakból 50.440 frt, kártyapénzből 25.774 frt. A tagok száma 1468. A tagdij részben 60, részben 40 és 20 frt, A beiratási dij 20 frt. A lipótvárosi kaszinóban befolyt tagdijakból 60.016 frt, kártyapénzből 11.505 frt. A tagok száma 1202. A tagdij 50 es 60 frt. A beiratási dij 20 frt.

— **Az erkölcsnemesitő egyesület** tegnap délelőtt igazgató választmányi ülést tartott gróf *Csáky* Albin v. b. t. t. elnöklése mellett. Dr. *Gyulay* Béla főtitkár előterjesztése alapján hozzájárult a választmány ahhoz, hogy tárgyalást folytassanak a «Nemzeti Szövetség»-gel, az egyesülés végett. Az ifjusági egyesületek alakitása és fönntartása körül végzett buzgalom elismeréseül, az idén *Almás* Gábor bábczai néptanitó és *Tóth* Gyula szegedi igazgató-tanitó részesül 100—100 korona jutalomban és elismerő oklevélben. Örömmel vette tudomásul a választmány, hogy *Tóth* Kálmán gyöngyösi tanitó az ifjusági egyesületet mintaszerüen vezeti és folytonosan fejleszti s hogy legutóbb is, a neki megszavazott 100 korona jutalmat odaajándékozta az ifjusági egyesületnek. A hüséges belső cselédeknek szant jutalomból az idén a következők részesülnek: özv. *Zámbó* Józsefné Kis-Horpáson 45 év óta cseléd; *Gere* István Kis-Horpáss 39 év; *Járó* Mihály Halas 38 év; *Rábel* Ignácz Nagy-Oroszi 36 év; *Skrinjár* Mraz János Zólyom-Bucs 37 év; *Vaszlavek* Anna Trencsén 31 év. Valamennyien 50—50 koronát kapnak, kivéve az elsőt, a ki 10 koronában részesül. Az elnökség fölvetette a kérdést, miképp lehetne a küllöldön megindult és egyre nagyobbodó mozgalom példájára, valamely kezdeményező lépést tenni az iszákosság ellen. Ma elhatározták, hogy fölkérik *Hoóossy* Imrét, venné az ügyet a pártfogásába s inditaná meg az akcziót, akár törvény utján, akár a kormány közbenjöttével.

— **A magyar turista-egyesület** május hó 2-án kedden este 8 órakor tartja május havi társasestélyét az István főherczeg-szálló első emeleti disztermében.

— **Az ügyvédsegédek országos egyesületének** előkészitő bizottsága tegnap este 8 órakor értekezletet tartott a vámház körut 12. sz. alatt. Az értekezlet megállapitotta az alapszabály tervezetet, mely szerint az egyesület czélja az ügyvédsegédek anyagi és erkölcsi érdekeit megóvni, az ügyvédi és közjegyzői irodáknak tisztességes elemekkel való ellátása, és munkaközvetités, végül az állásnélküliek segélyezése. Elhatározták egyuttal, hogy politikai és vallási kérdések vitatása az egyesület kebelében tilos. A megállapitott alapszabály tervezetet egy holnap megtartandó nagy értekezlet elé terjesztik, mely a közgyülés idejét is meg fogja állapitani.

— **Házfelügyelők közgyülése.** A budapesti házfelügyelők egyesülete vasárnap délután tartotta meg közgyülését, melyen az egész tisztikar leköszönt. A január 22-én megválasztott tisztikar egyes tagjai ellen ugyanis azt a vádat emelték, *hogy a helyközvetitésnél paktálnak egyesekkel, hogy maguknak proviziót szerezzenek* s kérni akarták a választás megsemmisitését. A tisztikar tehát leköszönt a közgyülésen s Rákóczy Károly elnök felszólitotta mindazokat, kik vádolni akarnak, hogy szólaljanak fel a közgyülésen. Miután senki sem jelentkezett, megejtették az uj választásokat. 2—3 szavazat kivételével az összes szavazatok a régi tisztikar tagjaira estek.

—

Hirlapirók közgyülése.

A magyarországi hirlapirók nyugdijintézete vasárnap délelőtt tartotta közgyülését.

A magyarországi hirlapirók nyugdijintézetének közgyülése után délben 1 órakor fényes lakoma volt a Royal-szálló egyik nagy termében, a melyen ott voltak *Széll* Kálmán miniszterelnök és *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter is. Az asztalfőn a miniszterek közt *Falk* Miksa orsz. képviselő, a nyugdijintézet elnöke foglalt helyet. Ott voltak továbbá: *Gajári* Ödön, *Heltai* Jenő, *Molnár* Antal, *Neményi* Ambrus és *Szőts* Pál orsz. képvisetők, *Vészi* József a «budapesti ujságirók egyesületének» elnöke, lovag *Falk* Zsigmond, zalai *Fenyvessy* Adolf, *Tenczer* Pál, *Feld* Soma igazgató, *Halász* Sándor és *Gonda* Béla miniszteri osztálytanácsosok, *Frecskay* János a szabadalmi hivatal segédhivatali főigazgatója, *Fuchs* Lajos, a «magyar-franczia biztositó-társaság» igazgatója, *Poór* Jakab, az «Assecurazione Generali» képviselője, *Veigelsberg* Leo, *Gelléri* Mór kir. tanácsos, *Deutsch* Antal, *Schiller* Zsigmond, *Sturm* Albert, *Fenyő* Sándor, *Lendvai* Sándor, *Szatmári* Mór, *Sasvári* Ármin, dr. *Radó* Sámuel, *Rothauser* Miksa, *Keszler* József, *Kálnoki* Henrik, *Friedmann* Lipót, *Szokolay* Kornél, *Hevesi* József, *Márkus* Miksa, *György* Aladár, *Ciklay* Lajos, *Sipos* Ignácz, dr. *Bodor* Zsigmond, *Adorján* Sándor, dr. *Schönfeld* Arthur, *Fáy* Béla, *Graz* Gusztáv, dr. *Feisner* Ignácz, *Kecskóczy* tanár, *Székely* Samu, dr. *Bán* Zsigmond stb. Távolmaradásukat kimentették: *Lukács* László pénzügyminiszter, *Wekerle* Sándor a közigazgatási biróság elnöke, *Márkus* József főpolgármester, *Halmos* János polgármester, *Kautz* Gyula, az osztrák-magyar bank kormányzója, *Hevesi* Ödön, a «pesti hazai első takarékpénztár» igazgatója, *Lukács* Antal, a földhitelintézet igazgatója és *Jellinek* Henrik, a «budapesti közuti vaspálya-társaság» vezérigazgatója.

Az első felköszöntőt *Falk* Miksa mondotta:

T. uraim és barátaim! Miként a mai közgyülésen előterjesztett jelentésből látták, a mi intézetünk, és ezt minden kérkedés nélkül mondhatjuk, valóban virágzó állapotnak örvend. A mi vagyonunk deczember 31-ikén egészen közel járt a 700.000 forinthoz és én ezt, a mi a jelentésben is ki van mondva, megtoldom azzal, hogy azóta körülbelül megint 20.000 frttal több lett, ugy hogy ma körülbelül 720.000 frttal rendelkezünk. (Bravó! Tetszés.)

Ha visszaemlékezem, hogy 1881-ben, a mikor ezt az intézetet megalapitottuk, egy pár kollégа, a ki már előbb éveken át fáradozott egy hasonló intézet létrehozásával és ezek részéről nekem boldogult kollegám, *Törzs* Kálmán mint három évi gyüjtés eredményét egy 1100 frtról szóló takarékpénztári könyvecskét adott át, akkor valóban azt kell mondani, hogy ez a ma elért eredmény olyan, a milyent még legmerészebb álmainkban sem mertünk volna várni. (Ugy van!) Hogy kinek és minek köszönhetjük ezt az eredményt, az önök előtt ismeretes; köszönjük első sorban magunknak, a kik daczára annak, hogy a magyar hirlapiró nem örvend valami nagyon fényes anyagi helyzetnek, áldozatokkal is hozzájárultunk ezen intézetnek megalapitásához, és köszönjük másodsorban a közönség nagymérvü támogatásának. (Ugy van!) De van egy harmadik, inkább negativ momemtum, a mely kapcsolatban áll ezen másodikkal, tudniillik a közönség támogatásával, és ezen támogatásnak nagymérvét némileg magyarázhatóvá teszi. E negativ momentum az, hogy intézetünk köréből a politika teljesen ki volt zárva. Mindegyikünk dolgozott szorgalmasan a maga tehetsége és a maga meggyőződése szerint; milyen ez a meggyőződés, az mi sohasem kérdeztük, csak azt néztük, vajjon olyan hirlapiró-e, a ki a hirlapirói karakternek becsületére válik és hogyha az volt, szivesen vettük fel sorainkba.

Bármily szorgalmasan dolgoztunk is, mindnyájunknak a háta mögött egy sötét gondolat állott, post equitem sedet atra cura, tudniillik az a gondolat, hogy vajjon mi lesz belőlünk, ha ma vagy holnap a szellem vagy a test, vagy mindkettő egyszerre felmondja a szolgálatot, vagy pedig ha magukhoz becsenget a főszerkesztő, de nem az a földi főszerkesztő, a kivel önök perelni, feleselni és disputálni szoktak (Derültség), hanem az a mennyei főszerkesztő, a ki semmiféle ellenmondást nem tür és a kinek a parancsait feltétlenül teljesiteni kell; ha az becsenget magához, mi lesz akkor a feleségünkből, mi lesz akkor a gyermekeinkből?

Ez a közös gond volt az, a mi bennünket egyesitett, mikor ezt az intézetet megalapitottuk és az tartott össze bennünket a mai napig és az vitte ki azt, «hogy egyesült erővel dolgoztunk minden politikai pártkülönbség nélkül, minden alkalommal, a hol a hirlapirói «apró leányáról», ezen nyugdijintézetről volt szó. (Tetszés.)

Én azt hiszem és remélem és kérem önöket, sőt ezen kérelem még arra az időre is szól, mikor én már nem leszek itt, emlékezzenek Macchiavellinek azon mondatára, hogy az államok ugyanazon eszközökkel iki ugyanazon elvekkel tartatnak fenn, a melyek által létrejöttek. Emlékezzenek arra vissza, hogy ezen intézet felvirágzásoknak egyik előfeltétele az volt, hogy a politikával ne foglalkozzék és maradjanak hivek ezen elvhez ezentul is. (Helyeslés.)

Ha ennek daczára is az igazgatóság bátorságot vett magának szerény körünkbe meghivni azt a férfiut, a ki tulajdonképen a magyarországi politika élén áll (Élénk éljenzés), a ki a magyar kormánynak a feje, a ki a szabadelvü pártnak a vezére, ha ezt a férfiut bátrak voltunk körünkbe hivni, nem azért tettük, hogy ő benne üdvözöljük és ünnepeljük a nagy államférfit, a politikust, a pártvezért, ő ezen minőségében is birja osztatlan bizalmunkat, birja teljes szeretetünket és tiszteletünket (Éljenzés), de ezen érzelmeknek iránta más helyütt és más uton fogunk kifejezést adni, ma ünneplünk és üdvözlünk benne egy kitünő magyar hazafit, azt a kitünő magyar hazafit, a ki több évtized óta, mindenütt a hol a magyar kultura érzékeiről van szó, első sorban áll a küzdők közt (Ugy van!), azon kitünő magyar hazafit, a ki az irodalom és különösen a hirlapirodalom iránt mindenkor tisztelettel és rokonszenvvel viseltetett (Igaz! Ugy van!); a ki nem osztozott azoknak a rövidlátó embereknek a nézetében, a kik egy bizonyos megvetéssel szoktak lenézni a «skriblerekre», hanem a ki átértette azt a fontos szerepet, a melyet a hirlapirodalom ez alkotmányos államban betölteni hivatva van.

Ezen minőségben emelem poharam ő excellenciájára és szivem mélyéből, és azt hiszem, bátran tehetem hozzá, mindnyájunk szivének mélyéből (Ugy van!) azt kivánom, hogy az uristen őt sokáig éltesse. (Hosszantartó éljenzés.)

Széll Kálmán miniszterelnök: Igen tisztelt uraim! (Halljuk! Halljuk!) Azok a megtisztelő szavak, a melyeket az én tisztelt barátom, ennek az egyesületnek elnöke hozzám intézni sziveskedett, igen örömteljes, hálás visszhangot keltettek bennem.

Tisztelt barátomtól, mondhatnám, kora gyermekségemben sokat tanultam; el voltam készülve arra, hogy ma is fogok tőle tanulni valamit; tanultam is: majd megmondom, mit. (Halljuk!)

Kora gyermekségem óta tanultam tőle, mert azok közé tartoztam, a kik a fiatal kor fogékony lelkesedésével szivták magukba az «F—k» ezikkeket (Éljenzés): és nagyon elevenen emlékszem arra az időre, a midőn a vakáczió alatt mindennap nagy türelmetlenséggel vártam a tejest — az hozta a postát. (Derültség.) És ha előbb bontottam fel a postát, mint a boldogult atyám, én is azt néztem rögtön, de ő is kérdezte rögtön: van-e a «Napló»-ban F—k czikk?

Most is tanultam valamit: egy dolgot, a mit csak erőltetve hiszek el és egy másik dolgot, a mi csodálkozásomat kelti fel.

Az egyik ez: Tisztelt barátom azt mondja, hogy ez a társaság a maga kebeléből kizárta a politikát. Nos, ha itt végig nézek (Derültség) és erről tanitanak ki engemet, megvallom, igazán némi kétely száll. (Élénk derültség és tetszés.)

A másik, a mi szinte csodálkozással tölt el, az az, hogy van itt egy társaság, a mely nagy sikerrel müködik s a melynek nincsen adóssága, nos, eme dolgok egyike sem magyar vonás (Derültség); és ez a társaság, a mely pedig első sorban magyar, ebben a két dologban olyat mutat fel, a mi nem magyar tulajdonság.

Igen szivesen jöttem el ide és nem azért — ebben tisztelt barátomnak igaza van — hogy önöknek hizelegjek és szépelegjek s mintha ezzel azt akarnám mutatni, hogy — a mi magukra nézve sajnálatos — két hónap óta abban az állásban vagyok, a melyben önökre vagyok szorulva és azért jövök, hogy önöknek a kegyét keressem. Nem. A ki közpályámat figyelemmel kisérte, tudja, hogy én egyet vallottam mindig és ez az, hogy a szellemi munka emeli fel az embert legjobban és munka nélkül én hasznos embert nem ismerek, hasznos polgárat az országnak elképzelni nem tudom. (Élénk tetszés és éljenzés.) És az a szellemi munka, a melyet önök teljesitenek, egyike a legnehezebbeknek, egyike a legmagasztosabbaknak. (Élénk éljenzés.)

A legnagyobb önfeláldozás kell bozzá, ezt a munkát végezni, a hol, ha minden meg is van, egy nincs meg: a nyugalom és az idő. Olyan zsurnalisztát én még nem ismertem, a kinek ideje lett volna. (Derültség.) Es ez egyike azoknak a sok dolgoknak, a melyek engemet is önökhöz vonzanak és önökhöz kötnek, mert én is, fájdalom, azok közé tartozom, a kiknek talán sok egyebe sincs, de egy bizonyos időre, az sincs (Élénk derültség.)

De ide vezetett az, hogy nagy tisztelője voltam mindig és vagyok ma is a sajtónak és különösen a magyar sajtónak, a melynek nagy hivatásától és nagy missziójától már gyermekkorom óta áthatva voltam. Megmutattam e tiszteletet akkor is, a mikor nem voltam hatalmon, a mikor nem volt szükségem arra, hogy támogassanak (Igaz! Ugy van!), vagy nem volt szükségem arra, hogy engem épen nem, vagy kevésbbé támadjanak. (Ugy van!) És ha erre azután önök is azt mondják — én igen örülök, hogy azt mondják és bizonyitják, — hogy ugy van, és én ezért önöknek nagy köszönettel tartozom. (Éljenzés.)

De egyet nem tudnak — és ezt most megmondom. (Halljuk! Halljuk!)

Revelálom magamat. Az első polgári foglalkozás, az első professzió, a melybe én belementem, a szerkesztőség. (Derültség. Halljuk! Halljuk!)

Kora ifjuságomban — egy emléket idézek csak fel magamban, de nekem kedves ez az emlék — ambiczionáltam, hogy abban a gimnáziumban, a melyben tanulmányaimat végeztem — talán t. barátom Rákosi Jenő is emlékszik még rá, — önképzőkör alakuljon és az lapot adjon ki, s azután igen megtisztelve éreztem magamat, a mikor annak szerkesztőjévé engem választottak. (Derültség. Eljenzés.) Ez volt ambicziómnak legfőbb tárgya; és micsoda önérzettel és minő méltóságteljesen viseltem e tisztet! (Derültség.)

Akkor 16 éves voltam és azt a lapot «Bimbófüzér»-nek hivták. (Zajos derültség és tetszés.) Ez volt első szellemi szárnypróbálgatásom.

Azokból a bimbókból, a melyeket akkor egymáshoz füztem, bizony kevés rózsa fakadt: gyümölcs még kevesebb érlelődött a virágból; de azért édes az emlékezés reá és belőlem soha semmi sem fogja elenyésztetni annak emlékét, milyen büszke voltam arra, a mikor az első novellát megirtam. (Derültség. Tetszés.)

Ma komolyabb dolgokkal foglalkozom; (Halljuk!); és hogy én legyek az egyedüli politikus ebben a társaságban, (Derültség. Tetszés.), hát én politikát is akarok csinálni. (Halljuk!) Talán megengedik; nem tartozom a disciplina alá és igy nem félek t. barátom zsarnoki tekintetétől, (Derültség.), mert nem vétkeztem az alapszabályok ellen, ha politikával foglalkozom is, de nagyon rövid leszek. (Halljuk! Halljuk!)

Nagyon jól tudom, hogy mindenkinek, a ki egy ország ügyeit vezeti, a sajtóra, annak lelkesitő erejére szüksége van, de senkinek talán annyira, mint a magyar államférfiunak, azon nagy nemzeti érdekek védelmezése, fejlesztése és érvényesitése szempontjából, a melyek gondjaira vannak bizva. (Igaz! Ugy van!) Es szükségünk van nemcsak a támogató sajtóra, hanem — és talán még inkább — a kritizáló sajtóra. Tessék nekem elhinni, mi, a kik önök előtt csak «becses anyag» vagyunk (Derültség.), a kiket önök kezelnek, — én is azok közé tartozom — nem félünk attól, akármilyen erős, akárminő szigoru itéletet olvasunk; csak egy bánt, és ez azután repulsiv erővel is bir, nemcsak psychikailag nem kellemes, de magára az ügyre, a melynek gondozása forog szóban, is ártalmas, és ez az: ha nem igazságos, ha nem objektiv az az itélet. De én a magyar sajtó kiváló jellemvonásának tartom azt, hogy keresi, védi, támogatja és őrzi az igazságot és ezért biztató rám nézve az önök kegyes és szives fogadása. (Éljenzés.)

Én el vagyok határozva a magam utján menni; kitüztem a czélt, a mely felé indultam, kitüztem az irányt, megjelöltem nagyjában az eszközöket, ezekről nem mondok le. Lesz-e siker, az isten kezében van. En Horatius-szal tartok: «Tedd meg kötelességedet, többet ne tégy! A többit tegyék meg az istenek!» És ha sikerül, a mire becsülettel törekszem, hogy, a mint Cicero egy levelében irta: «vistute duce, comite fortuna» megállhassam helyemet, ezen küzdjek és ha isten sikerre vezet, boldog leszek és becsületes törekvesemben mindig örülni fogok és bátoritani és erősiteni fog, ha az önök támogatását megnyerem. (Élénk tetszés, éljenzés.) Önökre, a magyar sajtóra és a magyar sajtónak ezen virágzó egyesületére és ennek kicsucsosodásában a magyar sajtó nesztorára, ezen egyesület elnökére, Falk Miksára üritem poharamat. (Hosszas élénk éljenzés.)

Neményi Ambrus Hegedüs minisztert élteti.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter: Első sorban hálámnak adok mélyen érzett kifejezést azért a támogatásért, azért a valóban testvéri szeretetért, a melylyel ez alkalommal is kitüntetni méltóztatnak; de másfelől szeretetemnek akarok kifejezést adni, még pedig abban a minőségemben, a melyben ma itt vagyok. Én itt — bocsánatot kérek Neményi tisztelt barátomtól — nem kereskedelmi miniszter vagyok, hanem a hirlapirók nyugdijintézetének alelnöke (Lelkes éljenzés). És ne méltóztassanak azt hinni, hogy én itt valami rangsorozatot akarok csinálni; de a rangomnak megfelelő helyet el kell foglalnom, a rangomból folyó nemcsak jogot, de kötelességet is gyakorolnom kell és ezt nem engedem oda senkinek: házigazda vagyok és igy a vendégeket akarom felköszönteni. (Élénk tetszés.)

Vendégünk a hirlapirók nyugdijintézetének testvéregyesülete: a *Budapesti ujságirók egyesülete.* Azt a testvéri szeretetet és egyetértést, a mely az egyének közt meg volt mindig, de a mely az egyletek között is most fokozottabb mértékben van meg, mint volt előbb, ezt a testvéries egyetértést, a mely előmozditja valamennyi egyesületnek erősbödését, jó hirnevét, gyarapodását, az egyesületek első sorban elnökeiknek köszönhetik. (Éljenzés.) Már most természetes, hogy én, mint a nyugdijintézet alelnöke, csak nem követhetem el azt a hizelgést Falk Miksa igen tisztelt elnökünkkel szemben . . .

Falk Miksa: Miért ne? (Zajos derültség.)

Hegedüs Sándor: Mert tőle hallottam azt az anekdotát, mikor egy közös barátunknak — szegény meghalt már — egyik deputáczió a másik után gratulált valamihez s az egyiknek végre azt mondotta a szónok: «Már bocsánatot kérünk, tudjuk, hogy a szerénységét sérti, ha még további dicséretekkel halmozzuk el . . .» félbeszakitotta és azt mondta: «Folytassa csak! Nem képzeli, hogy mennyit birok el!» (Derültség.) Hát én azt jól tudom, hogy Falk Miksa sok munkát bir el, de de sok dicséretet is. Miért? Mert a munkájában van a dicsősége és igy ez kifejezi maga magát és avatatlan szónokra nem szorul. (Élénk tetszés és éljenzés.)

En tehát, mint házigazda, az ő érdemeinek felsorolását mellőzve s jókivánataimat csatolva azokhoz az ékes szavakhoz, a melyek az ő éltetésével végződtek, vendégegyleteink elnökeihez fordulok s azon két egyesületi elnököt, a kiket szerencsénk van körünkben tisztelhetni, köszöntöm fel (Élénk éljenzés.), kivánva, hogy érdemeiknél és szeretetüknél fogva mindig részesüljenek abban, a mit megérdemelnek, mert ha ebben mindig részesülni fognak, akkor jól tudom, hogy mindig sok szeretetben és sok dicsőségben fognak részesülni. (Élénk tetszés és éljenzés.)

Heltai Ferencz: A miniszterelnöknek valóban költői szárnyalásu felköszöntője után a legnehezebb feladatnak tekinti, a mit azelőtt a legkönnyebbnek vélt: ujra *Falk* Miksát felköszönteni, de a hála érzete készteti arra, hogy e feladattal mégis megpróbálkozzék. Azon nagy sikerekből, a melyeket a hirlapirók nyugdijintézete 19 évi fennállása alatt elért, *Falk* Miksa az ő ismert szerénységével mindenkire rárótt valamit, csak ő maga a saját részét nem vette ki ebből. (Igaz! Ugy van!) Pedig csak ő volt az, a ki állandóan concilians magatartásával a széthuzó erőket egyesitette és igy biztositotta az azelőtt egy izben már meghiusult kisérletnek eredményét. Az ő összeköttetései, az ő szeretetremélto egyénisége, az ő önfeláldozása volt az, a minek az intézet felvirágzása köszönhető és igy az egész társaságnak lelke mélyen táplált érzelmeivel vél találkozni abban az óhajban, vajha a hirlapirói kar Falk Miksát még sok, sok éven át vallhassa a magáénak. (Lelkes éljenzés.)

Vészi József: Mint az ujságirók egyesületének képviselője, a sajtó munkásainak s különösen a sajtó egyesületeinek magasztos törekvéseikben lelki harmóniájára emeli poharát. (Élénk éljenzés.)

Ezután a miniszterek, kiknek *Falk* Miksa mégegyszer köszönetet mondott megjelenésükért, lelkes éljenzés közt távoztak.

Szőts Pál ezután méltatja az intézet alelnökeinek, Heltai Ferencznek és Veigelsberg Leónak az intézet felvirágoztatása körül szerzett érdemeit és ezekre emeli poharát. (Zajos éljenzés.)

Végül **Gelléri** Mór Molnár Antal orsz. képviselőt, mint az intézet buzgó titkárát köszöntötte fel. (Élénk éljenzés.)

—

A Szabad Lyceum közgyülése.

A Szabad Lyceum tudomány és ismeretterjesztő egyesület vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta évi rendes közgyülését az akadémia kis termében *Wekerle* Sándor elnöklete alatt. A közgyülésen igen előkelő közönség volt jelen. Ott láttuk *Wlassics* és *Hegedüs* minisztereket, Joannovich György államtitkárt, Borszéky Soma min. tanácsost, Beöthy Zsolt, Alexander Bernát, Than Károly, dr. König Gusztáv, Földes Béla egyetemi tanárokat, Kammerer Ernő képviselőt, Erődy Béla főigazgatót; a hölgyek közül Plósz miniszternét leányaival, Wlassicsné, gróf Hugonnay Béláné, Hegedüs Sándorné, Rudnay Béláné, Beniczkyné-Bajza Lenke, Herischné, Földes Béláné, Dárday-Szendéné stb.

A közgyülést *Wekerle* Sándor nyitotta meg hosszabb beszéddel.

Őszinte köszönetet mondok azért a szives érdeklődésért, melyet megtisztelő megjelenésük által ügyünk iránt tanusitottak s a Szabad liczeum egyesület mai közgyülését megnyitottnak nyilvánitom.

Egybegyültünk, hogy számot adjunk a lefolyt évben kifejtett tevékenységünkről, hogy képét nyujtsuk müködésünk irányának, jövőre kiható törekvéseinknek.

Az a jelentés, melyet a társaság titkára fog előterjeszteni, bizonyságot szolgáltat arról, hogy müködésünk nem volt meddő a lefolyt évadban. A tudomány és ismeretek tág mezejét jártuk be előadásainkkal, az ismertetett általános terjesztésén kivül egy-egy körre kiterjedő, egy-egy szakot felölelő rendszeres, czélzatos előadásokat is tartottunk, a közönség fokozódó érdeklődése mellett. Sőt egész uj irányban egy nagy társadalmi osztálynak, a munkásoknak nagy körére igyekszünk kiterjeszteni müködésünkot. Ezeknek tartottunk rendszeres előadásokat s az a nagy érdeklődés, mely ebben a körben nyilvánult, mely ezeket a széles rétegeket mozgatta meg, a legörvendetesebb eredménye eddig kifejtett tevékenységünknek. Hisz a szellemi élvezetek szükségé iránti vágyódás felkeltése, a szellemi élvezetek szükségének megértése már magában véve féleredménye kulturális törekvéseknek. S ha ezek a kulturális törekvések nagy társadalmi osztályokban vernek gyökeret, a kultur népek szellemi magaslatára emelnek egész nemzeteket.

Az alchimisták maguk részére akarták hasznositani ismereteiket, s törekvésük kába kisérletnek bizonyult. Ma is kába, eredményében meddő az a kisérlet, az a tudomány, törekvés, mely a tudós czellájának négy

fala közé szorul; hasznossá, eredményessé csak az által válik, ha közkincscsé leszen. Társadalmi rendünk lehetetlenné teszi, utópiának nyilvánitja az anyagi javak megosztását; elkallódnak, megsemmisülnének azok, ha mindenkinek egyformán hozzáférhetőkké tétetnének. A szellemi világ kincsei azonban annak az oltárnak örök tüzéből valók, mely annál nagyobb lobot vet, mennél többet vesznek belőle; közkincscsé mindenkinek hozzáférhetővé kell azért tennünk a tudományokat, az ismereteket.

Társulatunk feladatához hiven, közgyüléseit is fel kivánja használni arra, hogy valamely korszerü kérdésről előadás tartassék.

Választhattunk-e volna korszerübb és méltóbb kérdést, mint a müvészet kérdését. Korszerü különösen reánk nézve azért, mert hisz müvészetünk megizmosodva, kifejlődve, az elismerés babéraival a homlokán lép a magyar társadalom elé, hogy tért követeljen magának, követelje a társadalom méltánylását, gyámolitását, követelje mindenekelőtt megértését. És méltó, mert a népek kulturájának és nagyságának nincs a messze utókorra is kiható maradandóbb bizonyitéka és emlékoszlopa, mint a müvészet.

A müvészet igazán nagygyá csak ugy lehet, ha nem egyes kiváltságosak, hanem egy nagy társadalom érti meg, ha nem egyeseknek, hanem széles rétegeknek válik kulturális szükségletévé. Az igazán nagygyá lett müvészet a gyönyörök legtisztább forrásait képes fakasztani nemcsak a jelennek, hanem a nemzedékek és nemzedékeknek, s a halhatatlanság földön elérhető biztositékát nyujtja nemcsak a müvésznek, hanem annak a népnek is, mely igazán megértette. Szenteljünk azért ma is néhány perczet ennek a magasabb kulturának s napirendünk folyamán kérjük fel *Feszty* Árpád urat a müvészi nevelésről szóló előadásának szives megtartására. (Éljenzés.)

Az elnöki megnyitó után dr. *Hegedüs* Loránt orsz. képviselő a társulat titkára terjesztette be terjedelmes jelentését, mely szerint a társulat a téli évadban 142 előadást tartott 9458 látogatóval, a tavalyi évadban csak 102 előadás volt 5600 látogatóval.

Azután *Telek* János pénztaros tett jelentést az egyesület vagyoni állásáról. E jelentést is tudomásul vették.

Elnök felkérésére *Feszty* Árpád festőmüvész tartotta meg értekezését a »müvészi nevelésről«.

Wekerle Sándor megköszönte Fesztynek tanulságos előadását s egyben inditványára elhatározta a közgyülés, hogy *Plósz* Sándor igazságügyminisztert tiszteletbeli taggá választja.

Azután következett a szavazás, a melynek eredménye az, hogy *Joannovich* György ny. államtitkárt ujból megválasztották elnöknek. A tisztikar teljesen a mult évi maradt.

A közgyülést *Joannovich* György zárta be.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

A virágvölgyi plébánia panamája. Részletesen megirtuk annak idején *Havlicsek* Vincze virágvölgyi plébános viselt dolgait. A pozsonyi katholikus autonom hitközség — mint Pozsonyból jelentik — tegnapi közgyülésében 41 szóval 31 ellen elhatározta, hogy Havlicsek plébános ellen az összes egyházi alapok elsikkasztása miatt bünvádi feljelentést tesz. Az elsikkasztott összeg körülbelül 72.000 frtra rug, a mit a plébános állitólag politikai agitáczió szervezésére használt fel.

SPORT.

— **Döntő-Football match.** A budapesti tornaklub és a müegyetemi football klubnak az elsőségért való döntő küzdelme ma (hétfőn) délután fél 5 órakor veszi kezdetét a milleneumi (csömöri-uti) versenypályán. A végleges csapatösszetétel a következőképpen állapittatott meg. A B. T. K. részéről: Guttmann, Klebersberg, Thompson, Lieszkoy, Minder csatárok; Róka, Mannó, Lucius fedezetek; Harsány és Y. Yolland hátvédek Arthur Yoland kapuvéd. A müegyetemiek részéről: Mayer, Szekeres, Hochstein, Misky, Ujváry csatárok; Gillemot, Lindner, Pobuda fedezet; Szikla és Beliczay hátvédek; Boross kapuvéd.

Országos vivóverseny.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

A vigadó nagytermében tegnap folyt le az országos vivóverseny, a melyet a magyar athletikai klub rendezett. A versenyen igen nagyszámu és előkelő közönség jelent meg, a mely mindvégig nagy érdeklődéssel nézte az egyes párok küzdelmét. A versenyzők vitőrre és kardra vivtak. A vitőrvivásban *Berti* László honvédhadnagy, a kardvivásban *Gáspár* Arthur hirlapiró nyerte el az első dijat. A verseny a magyar iskola nagy diadalát jelenti, a mennyiben nemcsak a nyerők voltak magyar vivók, hanem a versenyzők legkiválóbbjai is a magyar iskolát kultiválják. A verseny rendezéseért nagy köszönet illeti meg a magyar athletikai klubot, a mely ezzel lehetővé tette, hogy az ország legjobb vivói mérjék össze kardjaikat és fejleszszék mindenütt ezt a nemes sportot. Reggeltől késő estig vivtak a párok, mig végre megvolt a döntő küzdelem, a mely, mint emlitettük, a kardban Gáspár Arthurnak, a vitőrben Berti Lászlónak juttatta a babért. Berti a bécsujhelyi cs. és kir. katonai torna- és vivótanfolyamból került ki és nagyon előkelő stilt mutatott. Döntő küzdelmét *Mészáros* Ervinnel vivta — közel háromnegyed óra hosszáig. Ez különben ellenfelének a dicséretére szól, a kit leverni bizony nem a legkönnyebb feladat volt. A kardvivás győztese *Gáspár* Arthur megkapja a Keresztessy-emlékdijat; azt a diadalmi jelvényt, a mely a nagy mester emlékét hirdeti és a mely tulajdonosát is mindenkor annak a szellemnek a követésére fogja késztetni, a mely a nagy Keresztessy müködését áthatotta. Gáspár eddig is legjobb magyar vivóink közt foglalt helyet, tegnapi győzelme pedig a legelsők közé emeli. Kivánjuk, hogy még sok sikert arasson a maga és a magyar vivóiskola dicsőségére.

A verseny reggeltől késő estig tartott. A versenybirói tisztet a következő urak töltötték be: Akay Alajos, gróf Andrássy Géza, lovag Arlow Gusztáv, Bekény Gyula, dr. Benyovits Lajos, Bolgár Ferencz, báró Bothmer Jenő, Dessewffy Arisztid, Farkas Jenő, Fery Oszkár, dr. Gerenday György, Gromon Dezső, Halász Zsiga, dr. Hámory László, Hentaller Lajos, Iványi Gyula, Kisbaári Kiss Ferencz, dr. Krasznay Ferencz, Kuczera Vida, Lisznyai D. Tihamér, dr. Marton Henrik, Rákossy Gyula, Ristow Gusztáv cs. és kir. százados, Santelli Italo, dr. Stettner László, K. Szabó István, gr. dr. Széchenyi Imre, Tenner Henrik cs. és kir. százados, Krepelka O. Béla.

A *voltok* versenyének vivásában résztvettek az osztályozási küzdelemben az első és második osztályba sorozott vivók.

Vitőrvivásban:

1. összeállitás: Zalusky Zdislav (Bécs-Ujhely) Berti Lászlóval (Bécs-Ujhely), Hollóssy Jenő Mészáros Ervinnel, Czeglédi Endre (Szeged) Gisser Ágostonnal (Nyitra), Lakner Károly Ivanits Gézával, Pinczel György Horváth Jenővel, Gerentsér László (Szeged) Szántay Jenővel, dr. Porteleky László Berti Lászlóval.

A legyőzöttek a versenyből kiesvén, *II. összeállitásnál:* Czeglédi Endre Lakner Károlylyal, Gerentsér László Mészáros Ervinnel, dr. Porteleky László Pinczel Györgygyel, Berti László Czeglédy Endrével.

A harmadik összeállitásba kerültek: dr. Porteleky László Berti Lászlóval, Mészáros Ervin Czeglédy Endrével.

Ezek közül az első párban győztes *Berti* László, a második párban *Mészáros* Ervin. A döntő küzdelem az első helyekre délutánra maradt.

Következett a voltok versenye *kardvivásban:*

Az első összeállitásban vivtak: Czeglédy Endre (Szeged) Haas Tivadarral, Hoch Henrik Szántay Jenővel, Hoffmann Géza (Szeged) Szluha Sándorral, dr. Porteleky László K. Vásárhelyi Zoltánnal, dr. Mészáros Ervin Márkus Somával, Kneffel Ede Szőts Aladárral (Vácz), Laknár Károly Zaluska Zdislavval (Bécs-Ujhely), Penninger Antal Hellebronth Bélával, Halbleib József Dusbaba Vilmossal (Békés-Csaba), Konkoly-Thege Sándor Hollósy Jenővel, Kaltschmid Pál (Bécs) Kaberfeld Marczellel, Kállay Béla Adler Dezsővel, Tasnády Endre Gisser Ágostonnal (Nyitra), Hosszu István Tóth Ferenczczel (Szeged), Tombor Jenő Berti Lászlóval (Bécs-Ujhely), Herczfeld Frigyes Sátori Ernővel, Gerentsér László (Szeged) Szvasztics Imrével, Láng Oszkár (Mármaros-Sziget) Schindler Emillel, Pálmay Andor Nagy Bélával, Gáspár Arthur Fehér Edgárral, Gerber Oszkár Borsody Lászlóval, Kopácsy Béla Hunyady Bélával, Ivanits Géza Lészay Ottóval.

A második összeállitásban: dr. Porteleky László Berti Lászlóval, Ivanits Géza Hosszu Istvánnal, Kopácsy Béla Herzfeld Frigyessel, Dasbaba Vilmos Gerentsér Lászlóval, Szántay Jenő Borsody Lászlóval, Hellebronth Béla Pálmay Andorral, Haberfeld Marcell Kállay Bélával, Mészáros Ervin Szluha Sándorral, Tanády Endre Hollóssy Jenővel, Haas Tivadar Gáspár Arthurral, Szőts Aladár Schindler Emillel, Zaluski Zdislav Pálmay Andorral.

A harmadik sorozatban: Haberfeld Marcell Szőts Aladárral, Borsody László Tasnády Endrével, Gerentsér László Ivanits Gézával, Pálmay Andor Kopácsy Bélával, Mészáros Ervin Porteleky Lászlóval, Gáspár Arthur Zalusky Zdislavval.

A negyedik összeállitásban: Mészáros Ervin Tasnády Endrével, Haberfeld Marczell Pálmay Andorral, Gáspár Arthur Ivanits Gézával, ezek közül győztes az első párban Tasnády Endre, a másodikban Pálmay Andor, a harmadikban Gáspár Arthur.

Következett délután a *vitőrvivás döntő küzdelme*, Mészáros Ervin és Berti László között, mely utóbbi a vitőrvivás első győztese maradt és a honvédelmi m. kir. ministerium tiszteletdijának részese lett. A második helyért Zalusky Zdislav dr. Porteleky Lászlóval küzdött, ki győztes maradt, egy ujabbi assautban Mészáros Ervinnel azonban legyőzetett, ugy, hogy *Mészáros Ervin maradt a második győztes.* A harmadik helyért dr. Porteleky László Czeglédy Endrével vivott, mely utóbbi legyőzetett, a *harmadik dijat tehát dr. Porteleky László nyerte.*

A *kardvivás* döntő küzdelmében *Tasnády* Endre vivott *Pálmay* Andorral, ki győztes maradt; a másik assautban *Pálmay* Andor *Gáspár* Arthurral vivott, mely küzdelem *Gaspár* Arthur győzelmével végződött. Gáspár Arthur ezen győzelmével az egész verseny kardgyőztese s a Keresztessy-emlékdij nyertese lett.

A küzdelem a második helyért következőleg folyt le:

Tasnády Endre—Haas Tivadarral,	győztes lett	Tasnády.
Ivanits Géza—Zalusky Zdislavval	»	Zalusky
Pálmay Andor—Fehér Edgárral	»	Pálmay
Tasnády Endre—Zalusky Zdislavval	»	Tasnády
Tasnády Endre—Pálmay Andorral	»	Pálmay

A kardküzdelem *második győztese tehát Pálmay Andor lett.*

A küzdelem a harmadik helyre a következő volt:

Nagy Béla—Fejér Edgarral	győztes lett	Fejér
Zalusky Zdislav—Haas Tivadarral	»	Zalusky
Kopácsy Béla—Hellebranth Béla	»	Kopácsy
Haberfeld Marczell—Ivanits Géza	»	Haberfeld
Tasnády Endre—Zalusky Zdislav	»	Tasnády
Fejér Edgar—Haberfeld Marczell	»	Haberfeld
Zalusky Zdislav—Kopácsy Béla	»	Zalusky
Tasnády Endre—Haberfeld Marczell	»	Tasnády
Haberfeld Marczell—Zalusky Zdislav	»	Zalusky
Tasnády Endre—Zalusky Zdislav	»	Zalusky

Tehát a győztes a kardvivásban *harmadik helyen Zalusky Zdislav lett.*

Az akademiában részt vettek Szőts Aladár (Vácz) Müller Károlylyal (Temesvár), Arlow Gusztáv Toricelli Angeloval (Temesvar), Gáspár Artur Gerentsér Lászlóval (Szeged), Toricelli Angelo Majone Vincenzoval, Szántó Jenő Dusbaba Vilmossal (Békés-Csaba), Halász Zsiga Ristow Gusztávval (Bécs-Ujhely), Arlow Gusztáv Tenner Henrikkel (Bécs-Ujhely), Kaltschmid Pál (Bécs) dr. Porteleky Lászlóval, Halbleib József Borsody Lászlóval, Gerentsér László Berti Lászlóval (Bécs-Ujhely), Tenner Henrik Kukutsch Alfréddel, Benyovits Lajos dr. Ristov Gusztávval, Zalavszky Béla Medrziczky Ferenczczel, Majone Vincenzo Kukutsch Alfréddel, Zalusky Zdislav Czeglédy Endrével, Halász Zsiga Medrziczky Ferenczczel, Pálmay Andor Zalusky Zdislavval, Berti László Czeglédy Endrével, Iványi Gyula Zalavszky Bélával.

Alagi versenyek.

(II. nap. Április 30.)

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

A kellemes idő óriási publikumot vonzott ki az alagi versenypályára, a mai második versenyekre. Az alagi versenypálya mindjobban megérdemli a magyar Newmarket nevet, a mit a mai versenyek zsufolt tribünjei ismét igazoltak. Bár a mai nap összeesett a bécsi Trial-Stakes-sel, Budapest vasárnapi sportközönségének nagy tömege elfeledtette, hogy a hivatásos sportmanek Bécsben vannak.

A mai nap főfutamát a *Verbung-gátverseny* képezte, a melyre azonban csak három lovat nyergeltek. Elsőnek *Futár* galoppolt át a czélvonalon *Verbung* előtt. Nagy meglepetést keltett az első futamban Rohonczy G. *Tiszagyöngye*-nek győzelme, a melyet Krause lovagolt mesterien.

Jelöltjeink közül *Pogon*, *May be*, *Ujfalu* elsők lettek.

A részletes eredmény a következő:

I. *Nyeretlenek handicapja.* Dij 1300 kor. Táv. 1200 m. Rohonczy G. *Tiszagyöngye* (lov. Krause) másfél hosszal könnyen első, Yvonne (lov. hg Taxis) második, Edison (lov. Kreutzbruck) egy hosszal harmadik. Futottak még Consort, Tarna, Ohó, Duty, York, Delnő. Tot. 5 : 50. Helyre 25 : 89, 57 és 69.

II. *Eladók versenye.* Dij 1300 kor. Táv. 2000 m. Blaskovich E. *Daliás* (lov. Kreutzbruck) másfél hosszal könnyen első, Morgó II. (lov. br. Eltz) második, Alfió (lov. Gömöry) két hosszal harmadik. Futottak még Aszfaltbetyár, Kékes, Glaneur, Arkádia. Tot, 5 : 28. Helyre 25 : 45, 38 és 49.

III. *Verbung gátverseny.* Dij 3600 kor. Táv. 2600 méter. Gróf Orssich P. *Futár* (lov. Rosacke) egy hosszal első, Verbung (lov. Csompora) második, Grobian harmadik. Tot.: 5 : 12.

IV. *Gátverseny-handicap.* Dij 1800 kor. Táv. 2400 méter. Báró Korb-Weidenheim F. *Pogon* (lov. báró Eltz) két hosszal első, Döme második. Tot.: 5 : 8.

V. *Pylades akadályverseny.* Dij 2400 kor. Táv. 4000 méter. Geist G. *Maybe* (lov. Csompora) végig vezetve négy hosszal könnyen első, Ossi második, Sylph harmadik. Tot.: 5 : 9.

VI. *Vigasz-dij.* Dij 1500 kor. Táv. 1600 m. Gróf Pejacsevich A. *Ujfalu* (lov. Szemere) egy hosszal könnyen első, Falusilány (lov. Gömöry) második, Ravasz II. (lov. herczeg Taxis) három hosszal harmadik. Futott még Passable. Tot.: 5 : 15. Helyre: 25 : 36 és 31.

Bécsi lóversenyek.

(VIII. nap. Április 30.)

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

A *Trial-Stakes*, a derby-jelöltek előmérkőzése képezte a freudenaui versenypálya mai futamai kimagasló számát.

Az arisztokráczia, a pénzvilág és a hivatásos sportférfiak szorongásig megtöltötték az előkelő helyeket, mig az olcsóbb helyeken mozogni is alig lehetett.

A 40.000 koronával dotált futamra kilencz telivért nyergeltek. Komoly aspiráns négy volt: *Bonvivant*, *Adoma*, *Szabász* és *Rio-Tinto*, a melyek körülbelül egyenlően birták a ring bizalmát. A verseny tényleg négyük között folyt le, mert mind a négyen az előbb felsorolt rendben haladtak el a birói páholy előtt.

Bonvivant, a mely már eddig is az idei derby favoritjai közé tartozott, ezzel a győzelmével fényesen bebizonyitotta, hogy hivei nem csalatkoznak benne. Jelöltjeink közül *Gohér*, *Brodler* és *Nell* elsők lettek, mig *Adoma*, *A la greque*, *Bambula* és *Maltheser* helyre érkeztek.

A részletes eredmény a következő:

I. *Áprilisi verseny.* 2400 kor., 1300 m. Szemere M. 3é *Gondolat* (Cleminson) ½ hosszal első, Leader második, 1 hosszal Napfény harmadik, aztán Wedding Eve, Drift. Tot.: 5 : 36. Helyre: I. 25 : 134, II. 25 : 99.

II. *Handicap.* 2400 kor., 1800 m. Gróf Degenfeld I. 4é *Gohér* (Barker) biztosan ½ hosszal első, Vigécz második, ½ hosszal Juratus harmadik, aztán Félénk, Trick-Track, Valaki, Gretchen. Tot.: 5 : 19. Helyre: I. 25 : 42, II. 25 : 36, III. 25 : 32.

III. *Trial stakes.* 44.000 kor., 1600 m. Báró Königswarter Hermann 3é *Bonvivant* (Adams) könnyen harmadfél hosszal első, Adoma (Gilchrist) második, fél hosszal Szabász (Cleminson) harmadik, egy hosszal Rio Tinto negyedik, aztán Ronny, Iro, Pharao, Mindegy, Boston. Tot.: 5 : 16. Helyre: I. 25 : 40, II. 25 : 45, III. 25 : 41.

IV. *Góliáth-verseny.* 4400 kor. 1200 m. Mr. Green 3é *Sarkantyu* (Gilchrist) könnyen 3 hosszal első, Ala grecque 2-dik, 5 hosszal Duca 3-dik, aztán Cecilie, Matura, Isolde, Berenice, Mini, Round the corner. Totalizatőr: 5 : 23. Helyre: I. 25 : 42, II. 37, III. 54.

V. *Eladó handicap.* 2400 kor. 1000 m. Mr. W. Denis 3é *Apród III.* (Adams) könnyen 2 hosszal első, Yourfix 2-dik, fejhosszal Bambula 3-dik, aztán Liebig, Dilemma, Clou, Glückauf, Collision, Plaisirchen. Totalizatőr: 5 : 17. Helyre: 25 : I. 40, II. 48, III. 71.

VI. *Handicap.* 2400 kor. 1600 m. Dreher A. 3é *Brodler* (Smith) könnyen ¾ hosszal első, Wahrscheinlich 2-dik, 3 hosszal Malteser 3-dik, aztán Junius, Castagnette, Forgó és Win son money. Totalizatőr: 5 : 19. Helyre: I. 25 : 36, II. 25 : 38, III. 25 : 40.

VII. *Gátverseny.* 1800 kor. 2800 m. miklósfalvi ménes 4é *Nell* (Geoghegan) könnyen 5 hosszal első, Jutka 2-dik, President 3-dik. Totalizatőr: 5 : 7.

(IX. nap. Május 1.)

Május elseje az uj kétévesek első szereplésének napja, melyek a *Micsoda-versenyben* és a *Szent Lipót-dijban* fognak bemutatkozni.

Az egyes lovak esélyeinek megbeszélése teljesen lehetetlen, hisz minden istállónak megvan a maga nagyratartott kétévese s hogy azok miként viszonylanak egymáshoz, azt megállapitani képtelenség.

Rendszerint a Lipót-dijban szokták az egyes istállók jobb kétéveseiket szerepeltetni, melynek távja 1000 méter, mig a Micsoda-versenyt csak 900 méterre futják.

A fiatal szeszélyes csikók csak nagynehezen szoktak jó start-al elindulni s a küzdelemben is nem egyszer tagadják meg lovasaiknak az engedelmességet.

Kitünő származása van Szemere *Cocker*-jének, azonkivül igen nagyra tartják Königswarter *Pilátusát*, Lederer *Ritka II.*-jét, Festetics *Hamlet*-jét s Blaskovits *Charmer*-jét, s igy nem lehetetlen, hogy a Szent Lipót-dijat ezek közül nyeri meg valamelyik.

A kétéves versenyek mellett érdekes lehet a *Fenék-verseny*, hol *Cid* fog összekerülni az öregebb évjárat jobbjaival. Mi győzelmét valószinünek tartjuk, hacsak *Lulu*, mely a minap megtagadta lovasának az engedelmességet, meg nem előzi.

A részletes programm a következő:

I. *Nyeretlenek versenye.* 2000 korona az elsőnek, 400 korona a másodiknak. 3 évesek. Távolság 2400 méter.

Schlauberger sgam	57	Turbie sgak	55½
San Salvatore stpm	57	Trilby pk	55½
Mon plaisir pm	57	Tristan sgam	57
Eregy sgam	57	Fid-Fad sgak	55½
Banda sgak	55½	Rama pm	57

II. *Eladóverseny.* 2000 korona az elsőnek, 4000 korona a másodiknak. Távolság 1600 méter.

Glück auf! 3é sgam	50	Junius 3é pm	55
Vértes 3é pm	52½	Collision 3é stpk	48½
Ártatlan 3é pk	51	Illusion 3é stpk	51
Dráva 3é sgam	55	Castagnette 3é pk	53½
Morny 6é stpm	60½	Gwen 3é sgak	48½
Brabantine 3é pk	48½	Félénk 4é pm	61½
Win some money 3é pk	48½	Ná zdar 3é pk	48½
Driver 5é sgem	63	Philine 3é stzk	48½
Valaki pm	61½	Intruder 3é pm	50

III. *Micsoda-verseny.* 3000 kor. az I., 400 kor. a II. 2é. Táv. 900 m. (33 aláirás.)

Avar II. sgm	57	Algier sgk	55½
Wild Eelin pk	55½	Kara pm	57
Pattogó pk	55½	Paquin	55½
Clairette pk	55½	Flottwell sgm	57
Antigone pk	55½	Alice sgk	55½
Haricot sgk	55½	Róma pk	55½
Winifred pk	55½	Trifelan stpm	57
Patvarista stpm	57	Culture sgk	55½
Sweetheart sgk	55½	Hardly pk	55½
Da kommt sie sgk	55½	Carma sgk	55½
Silfide pk	55½	Lutte sgk	55½
Berceuse stpk	55½	Facon sgm	57
Ida stpk	55½	Gecko pm	57
Wundermadl sgk	55½	Melfitano pm	57
Golden Lock sgk	55½	Cabbage Rose sgk	55½
Sieh dich vor pm	57	Remedur sgk	55½
Madame pk	55½		

IV. *Fenék-verseny.* 8000 kor. az I., 800 kor. a II. 400 kor. a III. Táv. 2000 m. (10 aláirás.)

Kelet 5é sgm	66	Lulu 4é stpm	64
Busserl 4é sgak	62½	Cid 3é szm	54
Szolgabiró 5é pm	66	Killarney 3é pm	54
Áruló 4é sgam	64	Statesman 5é sgam	66
Komámasszony 4é stpk	62½	Maikönig 4é pm	64

V. *Szt-Lipót-dij.* 8000 kor. az I., 800 a II., 400 kor. a III. 2év. Táv. 1000 m. (30 aláirás.)

Allerweil fidel pk	55½	Ritka II. pm	57
Charmer sgam	57	Kara pm	57
Wild Eelin pk	55½	Paquin sgak	55½
Clairette pk	55½	Alice sgak	55½
Antigone sgak	55½	Kartal pm	57
Haricot sgak	55½	Róma pk	55½
Patvarista stpm	57	Trifelan stpm	57
Davensberg pm	57	Culture sgak	55½
Hamlet stpm	57	Hardly pk	55½
Ida stpk	55½	Carma sgak	57½
Serdar sgam	57	Lutte sgak	55½
Sieh dich vor pm	57	Facon sgam	57
Madame pk	55½	Gecko pm	57
Melella stpk	55½	Cocker pm	57
Pilátus sgam	57	Remedur sgak	55½

VI. *Handicap.* 2000 kor. az I., 400 kor. a II. 3é. Táv. 1200 m. (26 aláirás.)

Da capo pm.	63	Vértes pm	55
Nitupercas sgak	61½	Ladro pm	54
Duca pm	60	Sardelle fm	52½
Tanagra pk	59	Felonie pk	51½
Damiette pk	57½	Tristan sga m	50
Györgyike pk	56½	Plaisirchen sgak	49½
Artatlan pk	55		

VII. *Jugend-steeplechase.* 4000 kor. az I., 700 kor. a II., 300 kor. a III. 4é. Táv. 3600 m. (6 aláirás.)

Ex offo sga h	63	Wagner pm	63
Zirc sm	63	Toll sgam	63
May be pl	63	Tricky sgam	63

Tipjeink:

I. *Fid-Fad—San-Salvatore*
II. *Vértes—Green ist.*
III. *Springer ist.—Péchy ist.*
IV. *Cid—Lulu*
V. *Cocker—Charmer—Pilátus*
VI. *Da-capo—Duca*
VII. *Tricky—Wagner*

GYÁSZROVAT.

Rich[illegible] György nyug. honvédszázados, Szentgyörgyi Ede, a »Selmeczbányai Hetilap« szerkesztőjének édes öcsese, e hó 27-én Budapesten meghalt. Az életének harminczkilenczedik évében elhunyt századost anyátlan és immár apátlan nyolcz éves kis fiu-árvája is siratja.

TÁVIRATOK.

Leoben, ápr. 30. Tegnap déltájban itt igen gyenge földrengést észleltek. St.-Michaelben délben 12 óra 6 perczkor szintén földrengést észleltek, mely északról dél felé vonult menydörgésszerü robaj kiséretében. A földrengés 3 másodperczig tartott és semmiféle kárt nem okozott.

Troppau, április 30. A tartománygyülés tegnapi esti ülésében az összes szavazatokkal a szlávok ellenében olyan határozatot fogadott el, a melyben a tartománygyülés kijelenti, hogy megmarad annál a nézeténél, hogy az egyetlen kezesség a birodalom zavartalan fejlődésére és politikai hatalmi állására a fennálló alkotmány mellett való rendületlen kitartásban, az alkotmány és szelleme és értelme szerint való állandó alkalmazásában van s hogy a 14. §. alkalmazása az alkotmánynak sem értelmén, sem szellemén nem alapszik. *Swiecsy* képviselő a szláv képviselők nevében kijelenti, hogy a szláv képviselők megmaradnak annál a nézetüknél, hogy a viszonyok szanálása csak az egyenjoguság érvényesülésével lehetséges és hogy a 14. §. alkalmazásáért a felelősség az obstruáló pártokat terheli.

A közönség köréből.

Der Conducteur Waldheim hivatalos vasuti utmutatója **májusra** a bel- és külföldi uj menetrendeivel, a fővárosok utmutatóival és Bécs, Prága, Budapest, Grácz és Trieszt térképeivel. — Ára **60** kr., postán **70** kr. 36049
Kis kiadás belföldi menetrenddel **30** kr., postán **35** kr.

GANZ és TÁRSA
vasöntő és gépgyár részvény-társulat Budapesten,
április hó 27-iki közgyülésen hozott határozat értelmében **a május hó 1-én esedékes szelvényt** az esedékesség napjától kezdve
o. é. 100 frttal
váltja be a **Magyar Általános Hitelbank Budapesten.**
36034 *Az igazgatóság.*

KÖZGAZDASÁG.

Szeged, ápr. 30. A vidéki *malomiparosok országos egyesülete* vasárnap tartotta Szegeden évi közgyülését *Neumann* Ede aradi gőzmalomtulajdonos elnöklésével, melyen közös megbeszélésre számos magyar malom képviselője és a két testvéregyesület: a budapesti malomegyesület és a miskolczvidéki egyesület is résztvett kiküldötteivel. A párisi kiállitáson egy külön sütődének felállitására a malmok nem szavaznak meg semmit. A kereskedelmi miniszterhez ujabb emlékiratot nyujtanak be a buza és liszt, szállitási tarifák különbözetei és a kivitel megkönnyitése tárgyában. Az István-gőzmalom (Debreczen) 30.000 korona alapitványt tett egy molnár iskola létesitésére, az egyesületek melegen pártolják az eszmét és hozzájárulnak. A munkások rokkantság esetén való biztositására a malmok (jóllehet baleset stb. ellen munkásaik amugy is biztositva vannak) közös bizottságot küldenek ki. A tőzsdei határidő-üzlet kinövéseinek megszüntetésére — miután az 1896. évi ankét óta a helyzet változott — uj értekezlet összehivására kérik fel a minisztert. Gyülés után bankett volt.

Fiume, ápr. 30. *Az első fiumei iparkiállitást* tegnap nyitották meg. Erre a czélra két nagy raktárt diszitettek fel. Az egyiket majdnem teljesen a budapesti technologiai iparmuzeum kiállitása foglalja el, bemutatva mindenféle segédgépeket, a melyek a fiumei kisiparnak bizonyára nagy hasznára lesznek, a másikban a fiumei ipar termékei vannak kiállitva. A kiállitás sikerültnek mondható, mert a kikötővárosnak mindegyik ipara képviselve van. Pont 11 órakor érkezett a kiállitás megnyitására gróf Szapáry László kormányzó Szterenyi József osztálytanácsos kiséretében. A kormányzót a város nevében dr. *Vallentsits* Antal podeszta üdvözölte, elismeréssel adózva a magyar kormánynak, a ki lehetővé tette Fiuméban az első iparkiállitást, és a kiállitóknak, a kik ilyen rövid idő alatt olyan sok szépet produkáltak. Végül a város nevében még egyszer köszönetet mond a kereskedelmi miniszternek és a kormányzónak, mire engedélyt kér, hogy az első fiumei iparkiállitás megnyittassék. Gróf *Szapáry* László erre megnyitotta a kiállitást.

IPARÜGYEK.

— **Iparkiállitás Baján.** A bajai ipartestület tegnapi ülésében, mint tudósitónk táviratozza, elhatározta, hogy szeptemberben helyi iparkiállitást rendez Baján. A kiállitás elnöke dr. *Hegedüs* Aladár polgármester, védnöke pedig *Schmausz* Endre főispán. A kiállitásra már eddig is 200 kiállitó jelentkezett.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Időjárás.** Tegnap jobbára az ország északi felében kisebb zivataros esők voltak, igy Nagyszombat, Ógyalla, Sopron, Ungvár és Aknaszlatina jelent zivatart; az utóbbi helyen 10 perczig tartott jégesővel. — Az idő általánosan enyhe.

* **A magyar gazdatisztek és erdőtisztek országos egyesülete** tegnap délelőtt tartotta rendes évi közgyülését *Bujanovics* Sándor elnöklésével a Köztelek disztermében. A nagyszámban megjelent tagokat az elnök szives szavakban üdvözölte, főleg pedig *Wagner* Ernőt, az osztrák gazdatisztek egyletének kiküldöttjét. Ezután *Jeszenszky* Pál ügyvezető terjesztette elő az egyesület mult évi müködéséről szóló jelentést, a melyet pár nap előtt már ismertettünk. A zárszámadások szerint a mult év bevételei 5481 frt 53 krra, kiadásai 4444 frt 78 krra rugtak; az egyesület vagyona 27.092 frt 29 kr. Az 1899 évi költségelőirányzatban a bevételek 5136 frttal, a kiadások 4460 frttal szerepelnek. A közgyülés a jelentéseket tudomásul vette. Elhatározta a közgyülés, hogy a szegedi gazdasági kiállitás alkalmából Szegeden egy gazdatiszti értekezletet tart. Végül megejtették a választásokat. Elnök ujból egyhangulag *Bujanovics* Sándor lett; alelnökök: *Máday* Izidor és *Bálintffy* Pál. A választmány budapesti tagjai: Borbély István, Buday Barna, Darányi Béla, Deininger Imre, Fekete Sándor, Ferenczy Sándor, Forray Henrik, Fromm Antal, Greszler Vilmos, Graszl Hugó, Landesz József, Mátray F. József, Molnár Gyula, Serfőző Géza, dr. Szabó Ferencz, Rubinek Gyula, Szilassy Zoltán, Sztankovics Ferencz, Takách Mihály és Takáts Emil. A vidéki tagok közül is 50-et választottak a választmányba. Az egyesület közgyülése után az annak kebelében müködő nyugdijintézet tartotta közgyülését.

Felelős szerkesztő: **Dienes Márton.**
Tulajdonos és kiadó:
„Egyetértés" Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.

Napirend 1899. május 1.

Naptár: Hétfő, május 1. Róm. kath. Fülöp és Jak. — Prot. Fül. és Jak. — **Görög-orosz:** (április 19.) Husv. h. — **Zsidó:** Ijar 21. — **Nap kél:** 4 óra 27 perczkor reggel, nyugszik 6 óra 54 perczkor délután, Hold kél: 12 óra 3 perczkor éjjel, nyugszik: 9 óra 8 perczkor reggel.
A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor.
A főváros magánépitési bizottságának ülése az uj városházán d. u. 5 órakor.
A fővárosi egylet ülése d. u. 5 órakor a régi városház tanácstermében.
Sorozás a Mária Terézia-kaszárnyában reggel 8 órakor. Sorra kerülnek az III. korosztályból 481—900 sorszámig.
A nemzeti muzeum: természetrajzitára nyitva d. e. 9 órától d. u 1 óráig. — Többi tárai megtekinthetők 50 kr. dij mellett.

Tavaszi nemzetközi tárlat városligeti mücsarnokban nyitva délelőtt 9 órától, délután 6 óráig. Belépődij 50 kr.
Technológiai iparmuzeum nyitva d. e. 9 órától 11-ig d. u. 3-tól 5-ig.
Akadémiai könyvtár nyitva d. u. 3—8-ig.
Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.
Iparmüvészeti muzeum és az iparmüvészeti társulat állandó bazárja az üllői-uton hétfő és péntek kivételével naponkint 9—1-ig.
Az iparmüvészeti muzeum könyvtára nyitva este fél 7-től fél 9-ig.
Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben nyitva d. u. 3 órától 5-ig.
Nemzeti szalon kiállitása (Ferencziek-tér 9. sz.) nyitva reggel 9-től, esti 9-ig. Belépődij 20 kr.
Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva 9—1-ig.
A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.
A „Hodoló diszfelvonulás" Eisenhut Ferencz óriási körképe látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9-től este 6 óráig. Belépő dij 50 kr., gyermekjegy 30 kr.
Az 1848—49-iki szabadságharczi emlék-gyüjtemény és Kossuth-muzeum: Stefánia-ut 51. sz. a. délelőtt 9—11-ig.
Magyar kereskedelmi muzeum. Állandó kiállitás: kereskedelem történeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban, d. e. 9—12-ig és délután 3—6-ig. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott 9 órától d. u 2-ig. — Magyar házi ipar központi bazár kerepesi-ut 22. sz. I. emelet d. e. 9-től déli 1 óráig és d. u. 3-tól esti 7 óráig. Tudakozó Iroda és nyilvános szakkönyvtár Kerepesi-ut 20. sz., I. em. d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 9—12-ig.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Budapest, 1899 május 1 én.
Zárva.

NEMZETI SZINHÁZ.
Budapest, 1899 május 1-én.
Az arany ember.
Eredeti dráma 5 felv., előjátékkal, 7 képben. Irta Jókai M.
Személyek:

Timár	Pálfi
Trikálisz	Egressy
Timea	Maróthy
Teréza	Jászai M.
Noémi	Nagy I.
Krisztyán	Náday
Granicsár tiszt	Kőrösmezei
1-ső csempész	Latabár
2-ik csempész	Faludi

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ.
Budapest, 1899 május 1-én.
A görög rabszolga.
Operette 3 felv. Irta Owen Hall. Ford. Makai E. és Pásztor Á. Zenéjét szerzette Sidney J.
Személyek:

Antónia	Szelepcsényi
Iris	Hegyi A.
Pomponius	Solymosi
Heliodorus	Németh
Aspasia	Küry
Archiás	Kenedich
Diomed	Raskó
Silvius	Lubinszky
Manlius	Ujvári
Lollius	Várnai
Curius	Ternyei
Melanopis	Csatai

Kezdete 7½ órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ
Budapest, 1899 május 1 én.
Henschel fuvaros.
Szinmü 5 felv.
Kezdete 7½ órakor.

VÍG-SZINHÁZ.
Budapest, 1899 május 1-én.
Az arany kakas.
Bohózat 3 felvonásban. Irták Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarositotta Fái J. B.
Személyek:

Szikra Julis	Haraszthy
Fürge	Hegedüs
Dachslmayer	Szathmáry
Erzsi	Varsányi
Liza	Rostagni
Horváth	Gál
Klárika	Nógrádi
Dr. Gyárfás	Góth
Müller	Tapolczai
Flóris	Gyöngyi
Treszka	Sugár
Bokros	Győző
Emma	Pécsi
Lándorné	Mátrainé
Melanie	Berzétei
Körmös	Kazaliczky
Tourista	Balassa

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHAZ.
Budapest, 1899 május 1-én.
A Gyurkovics-lányok.
Életkép 4 szakaszban. Irta Herczeg Ferencz.
Személyek:

Gyurkoviesné	Szilassy
Katinka	Rózsa
Sári	Aranyossy
Ella	Bilkei
Mici	Ráskay
Terka	Galambos
Liza	Haller
Klári	Várady
Radványi báró	Molnár
Gida	Palásthy
Horkay	Füredi
Kemény	Vidor
Jankó	Kardos
Sándorffy	Szilágyi
Semessey	Giréth

Kezdete 7½ órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Igazgató Feld Zsigmond.
Budapest, 1899 május 1-én.
Zárva.

Szinházi játékrendek.

A magy. kir. operaház játékrendje: *Kedden* Kukuska (először). *Szerdán* Kukuska. *Csütörtökön* Ördög Róbert. *Pénteken* Mignon. *Szombaton* Sba. *Vasárnap* Kukuska.

A nemzeti szinház játékrendje: *Kedden* Virágfakadás. Attaché. *Szerdán* délután fél 3 órakor V. ifjusági előadásul: Elektra, este Rosenkranz és Güldenstern. *Csütörtökön* Fehér nász. *Pénteken* Széchy Mária. *Szombaton* A vasgyáros. *Vasárnap* délután Himfy dalai, este A házi béke.

A népszinház játékrendje: *Kedden* Fehér csirke. *Szerdán* Bibliás asszony. *Csütörtökön* Görög rabszolga. *Pénteken* Fehér csirke. *Szombaton* Görög rabszolga. *Vasárnap* délután Piros bugyelláris, este Fehér csirke.

A vigszinház játékrendje: *Kedden* Az arany kakas. *Szerdán* Az aranykakas. *Csütörtökön* Az arany kakas. *Pénteken* Az arany kakas. *Szombaton* Az arany kakas. *Vasárnap* délután Dodó főhadnagy, este Az arany kakas.

A magyar szinház játékrendje: *Kedden* Robinzonok. A Barnett-lányok.

FOLIES CAPRICE.
VI., Révay-utcza 18. sz.
„Don Carlos als Philosemit."
Parodia Leitner H.-tól. Zene részben eredeti, részben átdolgozva Kmoch A.-tól.
Megelőzőleg 9 órakor
Szenzácziós ujdonság!

Eredeti magyar bohózat.
FRITZI FERRY
a jelenkor legjobb excentrique-énekesnője.
Glinger és Springer
secessionista duo.
Rigó család
czigány quintett.
Inkognitó-páholy.

Somossy Mulató
(Nagymező-utcza). 34630
ALBRECHT FERENCZ bérlő
Kezdete 8, vége 12 órakor.
Ma első fellépte az ujonnan szerződött operett társulatnak. — Ujdonság!
Julies Abschied
bohózat énekkel 1 felv. — Először:
„Uránia szinház"
a hadi tengerészetünk ő felsége I. Ferencz József dicsőséges uralkodása alatt. — Miss EDITH CORA chanteuse serpentin tánczosnő az óriási fontaine illumináczió alatt. WOLLER T. humorista.
DOLBERG eredeti bohócz fellépte
BOSTON és GILWART byczikli akrobaták.
Ugymint egész uj szenzácziós müsor.

HUNGARIA SZÁLLODA 2080
Ma este az étteremben
Radics Béla
ismert s kedvelt zenekara játszik
Kezdete 8 órakor.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként legujabb mintázat s szinekben

valamint **fekete, fehér** és **szines Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig** méterenként — sima, csikos, koczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szin és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállitva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

32712 **Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben** (cs. és kir. udvari szállitó).

Kiadóhivatali üzenet.

Tudakozódásoknál csakis olyan levelekre válaszolunk, a melyekért a válaszbélyeg beküldetett.

Jeligés hirdetéseknél a hirdető a kiadóhivatal előtt ismeretlen.

Használt és uj

pénz-szekrények

rendkivüli olcso áron kaphatók a bécsi pénzszekrénygyár raktárában, Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz. 31885

Szegheőné S. Lujza ki közvetitő intézetét

nevelőnők

gyermekkertésznők bonneok számára **Bpesten** Andrássy-ut 28. II. 10 év óta a legjobb hirnévvel fenntartja, ezen irodáját **f. év május hó 1-én átteszi VII., Erzsébet-körut 30. II. alá.** 36019

Kiadó nyári lakás

a czinkotai helyiérdekü vasut mentén Szent-Mihály Józsefföherczeg telepen és a szentmihályi lóvasut járása mellett, egy külön álló ház, három szoba és üvegezett veranda és a mellékhelyiségekkel ellátva, ez év május 1-től akár a nyári idényre, akár egész évre kiadó. Bövebbet a kiadóhivatalban. 11119

CSIZ

leghatásosabb

Jód-Brom fürdő.

Jód-viz kivitel Amerikába.

Éghajlata száraz, meleg; gyógyeredmények meglepők. Fürdőévad május 1-től szeptember végéig. 180 kenyelmesen felszerelt lakszoba; szanatórium; gyógytár; zongora-, olvasó-, billárdterem; lawn-tennis; térzene. Katonatisztek, államhivatalnokok május 1-től junius 15-éig és augusztus 15-től szeptember végéig gyógy- és fürdődij tekintetében 50% kedvezményben részesülnek. **Kimeritő prospektusokkal kivánatra szolgál a fürdőigazgatóság Csiz por Rima-Szécs.** Az évad alatt posta és távirda helyben. Csiz a Fülek-Miskolczi vasutvonal állomása. 35791

PÉNZ-

kölcsön

értékpapirokra és 35972

sorsjegyekre

visszafizethető tetszés szerinti részletekben kapható

Ifj. Schön Ármin

Budapest,

Erzsébet-körut 48.

Alapittatott 1884.

Nincs többé ASTHMA.

Pillanat alatt megszüntethető. Kitüntetések: 100,000 frank, arany és ezüst érmek, hors concours. **Felvilágositást ingyen és bérmentve küld** 35224

Dr. CLERY, Marseille (Francziaország.)

Magyar királyi államvasutak.

63412/99 szám.

Hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Zsombolya állomáson létesitendő felvételi épület létesitésére szükséges épitési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapesten, a magyar királyi államvasutak igazgatósága magasépitményi ügyosztályában (VI., Teréz-körut 56. szám III. emelet 14. ajtó) és Szegeden az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb **1899. évi május hó 13-án déli 12 óráig** nyujtandók be alulirott igazgatóság épitési főosztályánál (VI., Teréz-körut 56. szám II. emelet 10. ajtó.)

Az ajánlatokat 50 kros, az ajánlat mellékleteit ivenkint 15 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve, és következő felirattal nyujtandók be:

„Ajánlat a zsombolyai felvételi épület létesitésére."

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyujtását megelőző napon vagyis 1899. évi május hó 12-én déli 12 óráig, 1400, azaz egyezernégyszáz o. é. frt bánatpénz teendő le a m. kir. államvasutak központi főpénztáránál (Andrássy-ut 75. szám földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapirok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számittatnak, de névértéken felül számitásba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett irásbeli ajántatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta utján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénynyel adandók fel.

Budapesten, 1899 április hóban.

Az igazgatóság.

1193 (Utánnyomást nem dijazunk.)

Német

Olvasó- és Nyelvgyakorlókönyv

a népiskola III. és IV. osztálya számára

irta

KLINGENBERG JAKAB

igazgató tanitó.

Ára 50 kr. **Ára 50 kr.**

Engedélyezve **5350/1898.** szám alatt. Budapest, 1898.

A könyv oly magyarajku népiskolák számára készült, **melyekben** tekintettel vannak arra, hogy a középiskolákba átlépő tanulók megfelelő készültséget nyerjenek a német olvasás-irásban és a nelkülözhetetlen nyelvgyakorlatokban. A könyvnek föelönyei: 1. hogy ismerteti a bevezető részben a német kis és nagy, **irott** és **nyomtatott** betüket; 2. hogy a szótagokra osztott szavakkal és mondatokkal anyagot nyujt az olvasás első (elemi,) gyakorlására és igy az abc-könyvet nélkülözhetővé teszi; 3. hogy a következő olvasmányok a szülöház, a szülőföld és környezetéből való anyagot tartalmaznak és hogy ez az anyag a gyermek felfogási képességének megfelelő könnyü nyelvezeten fel van dolgozva; 4. hogy a leirások, elbeszélések és kis versek rokonösszefüggésben vannak és ez által az érdekességet emelik; végre 5. hogy a nyelvtani résznek anyaga az előző olvasmányokhoz alkalmazkodik.

A praktikus könyvet már eddig is több tekintélyes tanitótestület örömmel fogadta és jó sikerrel használja.

Megismerés végett szivesen küld mutatványt a kiadóhivatal.

Kapható az **„EGYETÉRTÉS"** kiadóhivatalában Budapest, IV., Papnövelde-u. 8. sz.

Magyar királyi államvasutak.

62205/99. C II. szhoz.

Hirdetmény.

Német-osztrák-magyar tengeri kikötö kötelék. (3. és 4. dijszabási füzet XII. illetve VII. pótlékának kiadása.)

A fenti kötelékben érvényes 3. és 4. dijszabási füzethez f. év. május hó 1-én a XII. illetve VII. pótlék lép életbe. A XII. pótlék BudapestAngyalföld, Budapest-Józsefváros és Pommerenzdorf állomások felvételével, Budapest keleti pályaudvarnak a gyorsáru forgalomból való kizárását, a mult évi deczember hó végéig visszatérités utján érvényben volt 27. sz. kivételes dijszabásnak (liszt. stb.) rovatolás utján való ujboli életbeléptetését, uj 29. sz. kivételes dijszabást (csontenyv) a C 1. C és 2. dijtételek alkalmazására vonatkozó külön határozmányok kiegészitését, a dijszabási táblázatokhoz tartozó előszónak és végül a kivételes dijszabásokhoz és kilometermutatóhoz tartozó jegyzéknek kiegészitését és módositását tartalmazza.

A VII. pótlék a dijszabási előszónak, a betüsoros jegyzéknek és kilometermutatónak kiegészitését, módositását továbbá Budapest-Angyalföld és Pommerensdorf állomások felvételét a 10. sz. kivételes dijszabás (juta stb.) névjegyzékének módositását és Rózsahegy fonógyár állomásnak a 12. sz. (pamut) kivételes dijszabásba való felvételét tartalmazza.

Ezen pótlékok a részes vasutaknál megszerezhetők.

Budapest, 1899. április 22.

A magyar királyi államvasutak

a részes vasutak ueveben is.

1135 (Utánnyomás nem dijaztatik.)

Huzás már május 18. és 19.

M. KIR. SZAB.

OSZTÁLYSORSJÁTÉK

Főnyeremény szerencsés esetben EGY MILLIÓ KOR.

BEIMEL LAJOS

főelárusitó

BUDAPESTEN

Kecskeméti-u. 13.

Árak az I. osztályhoz:	
Egy egész	6.—
Egy fél	3.—
Egy negyed	1.50
Egy nyolczad	0.75

Árak mind a 6 osztályhoz:	
Egy egész	80 frt.
Egy fél	40 frt.
Egy negyed	20 frt.
Egy nyolczad	10 frt.

MAGYAR KRITIKA.

Második évfolyam.

A tudomány, irodalom és müvészet minden ágát felölelő kritikai folyóirat.

• A vall.- és közokt. miniszterium által az összes iskoláknak ajánlva.

Felelős szerkesztő · **BENEDEK ELEK.** Kiadja egy kilencz tagu szerkesztő- és kiadóbizottság (Áldássy Antal, Balassa József, Benedek Elek, Földes Géza, Heltai Ferencz, dr. Juba Adolf, Lázár Béla, Nyáry Sándor, Roboz Andor).

A MAGYAR KRITIKA minden hó 1-én és 15-én jelenik meg

16—20 oldalon s Magyarországon az egyetlen kritikai folyóirat, mely szakavatott tollakból a tudomány, irodalom és müvészet minden ágát felölelő tárgyilagos kritikákat közöl. Belső és külső munkatársai a legelőkelőbb szaktudósok és irók. Vezérczikkei rendszerint általános érdekü irodalmi és müvészeti kérdésekről szólanak. Megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a **folyóiratok** ismertetésével, az **uj könyvek pontos jegyzékével**, a mit egyedül csak e folyóiratban lehet megtalálni. Az első évfolyamban **200-nál több** kritika jelent meg. Irtak és irnak bele többek közt: Bayer József, Balogh Péter, Borovszky Samu, Császár Elemér, Cserép József, Endrődi Sándor, Erődi Béla, Farkas Gyula, Fodor Ármin tvsz. biró, Gaál Mózes, Geréb József, Gyulai Ágost, Hegedüs István, Heller Ágost, Horváth Cyrill, Jakab Ödön, Kardos Albert, Katona Lajos, Kempf József, Kereszty István, Király Pál, Lenkei Henrik, Mahler Ede, Márkus Dezső, Munkácsi Bernát, Nagy Géza, Palágyi Menyhért, Pikler Gyula, Pruzsinszky János, Reichard Zsigmond, Rényi József, Rupp Kornél, Salgó Ernő, Sarbó Arthur, Sebesztha Károly, Simonyi Jenő, Szalai Emil, Szász Károly, Szécsy Károly, Szilasi Móricz, Szokolay Kornél, Tauszk Ferencz, Téglás Gábor Vadnai Károly, Waldapfel János, Zlinszky Aladár.

A **MAGYAR KRITIKA** előfizetési ára:

Egész évre 5 frt. Félévre 2 frt 50 kr. Negyedévre 1 frt 25 kr.

1065 Kiadóhivatal:

Budapest, VII. kerület, Kertész-utcza 45. szám.

Magyar üvegbiztositó-társaság

Budapest, Váczi-körut 31. sz. 36025

Biztosit tükör-üvegtáblákat portálékban, üvegértékeket egész épitményeknél, a **legolcsóbb** dijak és a **legpontosabb** leszámitolás mellett. Több évre szóló biztositásnál tetemes kedvezmények. Elvállal **szállitási biztositásokat** is.

Ügyes ügynökök kerestetnek.

PÉNZT

SORSJEGYEKRE és **ÉRTÉKPAPIROKRA** (visszafizethető tetszés szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad

KŐVÁRY ÁRMIN

bank- és váltóüzlete

Kossuth Lajos-utcza és Ferencziek-tere sarok gróf Cziráky-palota

---

NEUHAUS FÜRDŐ

Cilli mellett.

stajerországi országos gyógyintézet régi hirnevü hegyi források 29·2° R. (37° C.) hömérsékkel és aczélforrás.

Viz-gyógyintézet, égalji és talaj-kura; legalkalmasabb átmeneti állomás délről és délre; Bécstől 8½, Triesztől 6½, Budapesttől 8 óranyira, 397 m. magasságban a tenger szine fölött, terjedelmes fenyveserdő közepén, a sannthali Alpesek közelében, hegyalji klima, tiszta és teljesen pormentes levegő, a legnagyobb fokban védett fekvés csaknem állandó szélcsenddel.

Gyógyeszközök: meleg fürdők (külömböző hömérsékletü medenczék), elegáns különfürdők, hidegfürdők, hydro- és thermotherapia, massage, svéd tornászat, (Brand Th. módszere női bajoknál), étrendi gyógymódok (kövéritő gyógymód), ivó kura stb. stb. Több százados tapasztalatok szerint kitünö **gyógyeredmény** női és idegbajoknál, vérfogyatkozás, sápkór, gyengeségi állapotban, a légzö és emésztö szervek hurutjainál, a vérkeringési szervek bántalmainál, köszvény, izom-, és izületi csuz, traumatikus izzadmányok, Basedow-kór és a hugyszervek betegségeinél. Pompás park és hozzá csatlakozó régi fenyveserdö (50 hold), jól ápolt utak gyakori pihenő helyekkel. Gyógyzene, elegáns fürdő-terem, étkező, olvasó és billiárd-szoba, Lawn-tennis-tér, jó vendéglők, szórakozó helyek, hangverseny, bál, tekepálya, vadászat, halászat; gyógyszertár, posta- és táviró állomás, kápolna a fürdőben, szép lakások, egyes villák, lakások konyhával (mérsékelt áron). Igazgató és fürdő orvos **Dr. Kumpf F.** volt operateur Billroth tr. udv. tanácsos és Croback tr klinikáján. Rendelések és tudakozódások **Neuhaus (Cilli mellett) gyógyfürdő igazgatóságához** intézendők.

Prospektus ingyen és bérmentve. 35812

Idény: május 1-től októberig.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban

Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8.

Ő csász. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony czélokra szánt

XX. cs. kir. államsorsjáték.

Ezen — egyetlen egy Osztrák birodalomban törvényszerüleg engedélyezett — **pénzsorsjáték 12.728 nyereményt** tartalmaz **készpénzben, 403.160 koronai** végösszegben.

A Főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottojövedék kezeskedik.

A huzás visszavonhatatlanul 1899. évi junius hó 15-én történik.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál I. ker., Riemer-utcza 7. szám alatt, lottógyüjtödékben, dohánytözsdékben, adó-, posta-, távirda- és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevök részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portomentesen küldetnek át.

36026 **A cs. kir. lottójövedék igazgatóság** államsorsjátéki osztályától.

Gyönyörü müvészi becsü diszmü!

Lotz Károly

Falfestményei

Husz fénymetszetü táblával és Morelli G. fametszeteivel.

Szövegét irta: **RIEDL FRIGYES.**

Ára diszkötésben 18 forint.

Ez album, mely elejétől végig magyar munka, a legnagyobb magyar freskófestö legkiválóbb müveit foglalja magában.

Kiadta egy a magyar arisztokráczia és a társadalom kitünőségeiből alakult, Izabella kir. herczegasszony védnöksége és gróf Batthyány Lajosné szül. Andrássy Ilona grófnő elnöklése alatt álló hölgybizottság.

A nagy ivrét alaku, külön e czélra készült papiron nyomtatott diszalbum a nagy müvésznek következő, **eddig részben hozzáférhetlen, és itt először reprodukált alkotásait** közli fénymetszetekben: I—II. Az Olympus (freskó). III—IX. Részletek az Operaház mennyezetének freskójából: Apolló csoportja, Zeus csoportja, Pluto birodalma, Bacchus és kisérete, Poseidon csoportja, Venus csoportja. A müvészetek. X—XI. Justitia (a Kuria lépcsőházának freskója). XII. A müvészetek (mennyezet-freskó). XIII. Mennyezet-freskó gr. Károlyi István palotájában. XIV. A hajnal (gr. Károlyi Sándor palotájából). XV. Magyarország apotheozisa (az uj országház mennyezet-képe). XVI. A törvényalkotás apotheozisa (uj országház). XVII—XVIII. A négy evangelista. (A lipótvárosi bazilikából). XIX—XX. Szent László életéből (a budai Mátyás-templom fali freskói).

Ezenkivül 22 pompás metszetü szövegkép a viola tonusban nyomtatott szövegtől elütő vöröses szinben.

A fénymetszetek Háry Gyula és Papp Sándor festőművészek közremüködésével készültek.

Szövege — **Riedl Frigyes** beható tanulmánya Lotz müvészetéről — a következő fejezetekre oszlik: Lotz első modora. 2. Második modora. 3. Lotz fejlődése. 4. Müfaja. 5. Jellemző és szinező müvészete. 6. Első nagy müvei. 7. A nagy mennyezetek. 8. A paloták falképei. 9. Templomi festményei.

A Lotz-Album megjelenése valódi müvészi esemény!

A Lotz-Album kapható:

LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai)

könyvkereskedésében, Andrássy-ut 21.

HOLLANDI

életbiztositó részvénytársaság

(Algemeene Maatschappy van Levensverzekering en Lyfrente.)

AMSTERDAMBAN.

Budapest, Kerepesi-ut 1.

(A nemzeti szinház bérházában.)

Igazgató: **Tolnay Lajos,** minisz. tan. orsz. képviselő. Titkár: **Stignitz Imre.** 34963

1896. év végéig 124 millió korona biztositás köttetett.

A társaság magyarországi üzletei után a tartalékot magyar ovadékképes értékpapirokban a magyar állampénztárban helyezi el.

Kivonat a dijtáblázatokból

Dijtétel 100 korona után

A tőke elhalálozás alkalmával fizetendő								A tőke 20 év után vagy idöelőtt elhalálozás alkalmával azonnal fizetendő					
Kor		Kor		Kor		Kor		Kor		Kor		Kor	
25	1.80	34	2.30	43	3.16	52	4.66	25	4.11	34	4.22	43	4.56
26	1.84	35	2.38	44	3.30	53	4.88	26	4.12	35	4.24	44	4.61
27	1.88	36	2.46	45	3.44	54	5.12	27	4.13	36	4.27	45	4.67
28	1.92	37	2.54	46	3.59	55	5.37	28	4.14	37	4.30	46	4.76
29	1.98	38	2.63	47	3.73	56	5.64	29	4.15	38	4.33	47	4.84
30	2.03	39	2.72	48	3.91	57	5.93	30	4.16	39	4.36	48	4.93
31	2.09	40	2.82	49	4.08	58	6.24	31	4.17	40	4.39	49	5.02
32	2.16	41	2.94	50	4.26	59	6.57	32	4.18	41	4.45	50	5.10
33	2.23	42	3.04	51	4.45	60	6.97	33	4.20	42	4.50		

Első cs. kir. szab. Duna-Gőzhajózási Társaság.

Helyi hajózás

Budapest székes főváros határában és Ujpestig 1899 május 1-től fogva.

Fölfelé

Boráros-tér	5.30	6.00	6.30	7.00	7.30	8.00	8.30	9.00	9.30	10.00	10.30	11.00	11.30	12.00	12.30	1.00	1.30
Vámház	5.35	6.05	6.35	7.05	7.35	8.05	8.35	9.05	9.35	10.05	10.35	11.05	11.35	12.05	12.35	1.05	1.35
Eskütér	5.41	6.11	6.41	7.11	7.41	8.11	8.41	9.11	9.41	10.11	10.45	11.11	11.41	12.11	12.41	1.11	1.41
Tabán	5.45	6.15	6.45	7.15	7.45	8.15	8.45	9.15	9.45	10.15	10.41	11.15	11.45	12.15	12.45	1.15	1.45
Lipótváros	5.52	6.22	6.52	7.22	7.52	8.22	8.52	9.22	9.52	10.22	10.52	11.22	11.52	12.22	12.52	1.22	1.52
Bombatér	5.56	6.26	6.56	7.26	7.56	8.26	8.56	9.26	9.56	10.26	10.56	11.26	11.56	12.26	12.56	1.26	1.56
Lukács- és Császár-fürdők	6.06	6.36	7.06	7.36	8.06	8.36	9.06	9.36	10.06	10.36	11.06	11.36	12.06	12.36	1.06	1.36	2.06
Margitsziget alsó állomás	6.10	6.40	7.10	7.40	8.10	8.40	9.10	9.40	10.10	10.40	11.10	11.40	12.10	12.40	1.10	1.40	2.10
" felső "	6.19	6.49	7.19	7.49	8.19	8.49	9.19	9.43	10.19	10.49	11.19	11.49	12.19	12.49	1.19	1.49	2.19
Ó-Buda	6.22	6.52	7.22	7.52	8.22	8.52	9.22	9.52	10.22	10.52	11.22	11.52	12.22	12.52	1.22	1.52	2.22
Ujpest	—	7.08	—	8.08	—	9.08	—	10.08	—	11.08	—	12.08	—	1.08	—	2.08	—

Boráros-tér	2.00	2.30	3.00	3.30	4.00	4.30	5.00	5.30	6.00	6.30	7.00	7.30	8.00	8.30	9.00	9.30
Vámház	2.05	2.35	3.05	3.35	4.05	4.35	5.05	5.35	6.05	6.35	7.05	7.35	8.05	8.35	9.05	9.35
Eskütér	2.11	2.41	3.11	3.41	4.11	4.41	5.11	5.41	6.11	6.41	7.11	7.41	8.11	8.41	9.11	9.41
Tabán	2.15	2.45	3.15	3.45	4.15	4.45	5.15	5.45	6.15	6.45	7.15	7.45	8.15	8.45	9.15	9.[illegible]
Lipótváros	2.22	2.52	3.22	3.52	4.22	4.52	5.22	5.52	6.22	6.52	7.22	7.52	8.22	8.52	9.22	9.52
Bombatér	2.26	2.56	3.26	3.56	4.26	4.56	5.26	5.56	6.26	6.56	7.26	7.56	8.26	8.56	9.26	9.56
Lukács- és Császár-fürdők	2.36	3.06	3.36	4.06	4.36	5.06	5.36	6.06	6.36	7.06	7.36	8.06	8.36	9.06	9.36	10.06
Margitsziget alsó állomás	2.40	3.10	3.40	4.10	4.40	5.10	5.40	6.10	6.40	7.10	7.40	8.10	8.40	9.10	9.40	10.10
" felső "	2.49	3.19	3.49	4.19	4.49	5.19	5.49	6.19	6.49	7.19	7.49	8.19	8.49	9.19	9.49	10.19
Ó-Buda	2.52	3.22	3.52	4.22	4.52	5.22	5.52	6.22	6.52	7.22	7.52	8.22	8.52	9.22	9.52	10.22
Ujpest	3.08	—	4.08	—	5.08	—	6.08	—	7.08	—	8.08	—	9.08	—	10.08	—

Lefelé

Ujpest	—	5.45	—	6.45	—	7.45	—	8.45	—	9.45	—	10.45	—	11.45	—	12.45	—
Ó-Buda	5.30	6.00	6.30	7.00	7.30	8.00	8.30	9.00	9.30	10.00	10.30	11.00	11.30	12.00	12.30	1.00	1.30
Margitsziget felső állomás	5.34	6.04	6.34	7.04	7.34	8.04	8.34	9.04	9.34	10.04	10.34	11.04	11.34	12.04	12.34	1.04	1.34
" alsó "	5.40	6.10	6.40	7.10	7.40	8.10	8.40	9.10	9.40	10.10	10.40	11.10	11.40	12.10	12.40	1.10	1.40
Császár- és Lukács-fürdők	5.44	6.14	6.44	7.14	7.44	8.14	8.44	9.14	9.44	10.14	10.44	11.14	11.44	12.14	12.44	1.14	1.44
Bombatér	5.50	6.20	6.50	7.20	7.50	8.20	8.50	9.20	9.50	10.20	10.50	11.20	11.50	12.20	12.50	1.20	1.50
Lipótváros	5.55	6.25	6.55	7.25	7.55	8.25	8.55	9.25	9.55	10.25	10.55	11.25	11.55	12.25	12.55	1.25	1.55
Tabán	6.01	6.31	7.01	7.31	8.01	8.31	9.01	9.31	10.01	10.31	11.01	11.31	12.01	12.31	1.01	1.31	2.01
Eskütér	6.06	6.36	7.06	7.36	8.06	8.36	9.06	9.36	10.06	10.36	11.06	11.36	12.06	12.36	1.06	1.36	2.06
Vámház	6.10	6.40	7.10	7.40	8.10	8.40	9.10	9.40	10.10	10.40	11.10	11.40	12.10	12.40	1.10	1.40	2.10
Boráros-tér	6.14	6.44	7.14	6.44	8.14	8.44	9.14	9.44	10.14	10.44	11.14	11.44	12.14	12.44	1.14	1.44	2.14

Ujpest	1.45	—	2.45	—	3.45	—	4.45	—	5.45	—	6.45	—	7.45	—	8.45	—
Ó-Buda	2.00	2.30	3.00	3.30	4.00	4.30	5.00	5.30	6.00	6.30	7.00	7.30	8.00	8.30	9.00	9.30
Margitsziget felső állomás	2.04	2.34	3.04	3.34	4.04	4.34	5.04	5.34	6.04	6.34	7.04	7.34	8.04	8.34	9.04	9.34
" alsó "	2.10	2.40	3.10	3.40	4.10	4.40	5.10	5.40	6.10	6.40	7.10	7.40	8.10	8.40	9.10	9.40
Császár- és Lukács-fürdők	2.14	2.44	3.14	3.44	4.14	4.44	5.14	5.44	6.14	6.44	7.14	7.44	8.14	8.44	9.14	9.44
Bombatér	2.20	2.50	3.20	3.50	4.20	4.50	5.20	5.50	6.20	6.50	7.20	7.50	8.20	8.50	9.20	9.50
Lipótváros	2.25	2.55	3.25	3.55	4.25	4.55	5.25	5.55	6.25	6.55	7.25	7.55	8.25	8.55	9.25	9.55
Tabán	2.31	3.01	3.31	4.01	4.31	5.01	5.31	6.01	6.31	7.01	7.31	8.01	8.31	9.01	9.31	10.01
Eskütér	2.36	3.06	3.36	4.06	4.36	5.06	5.36	6.06	6.36	7.06	7.36	8.06	8.36	9.06	9.36	10.06
Vámház	2.40	3.10	3.40	4.10	4.40	5.10	5.40	6.10	6.40	7.10	7.40	8.10	8.40	9.10	9.40	10.10
Boráros-tér	2.44	3.14	3.44	4.14	4.44	5.14	5.44	6.14	6.44	7.14	7.44	8.15	8.44	9.14	9.44	10.14

Jegyzet. Az aláhuzott számok a reggeli 6 óra elötti és este 6 óra utáni meneteket jelentik.

Budapest, 1899. évi április havában.

1137 **A forgalmi igazgatóság.**

Gmunden.

Sanatorium

pensioval

Gmundenben, Salzkammergut, Felső-Ausztria.

Gyógy- és tápintézet gyengélkedők, üdülők és bármily nemü idült bajban szenvedők számára.

Megnyitás 1899 május havában.

A gyógyhely legpompásabb helyén, **egész ujonnan épitve nagy park-telepitvénynyel** van a modern **fürdőtelep** a szó legjobb értelmében, a tudomány által ajánlott **physikai és étrendi gyógyhatányok** felszerelve. Kitünő berendezésü **hydrotherapia, gyógytorna** (Zandersaal), **massago, villamosság, sópárainhalatio, pneumatikus kamra** (harang), **ásványviz** és **savó-gyógymód, étrendi** és **talaj-kura** (Oertel sz.), **sós, szénsavas** és **villamos fürdők sétatérrel** és nagy **füthető uszómedenczével.**

Fango-kezelés.

Közvetlenül az intézet mellett pompás **sétautak** minden irányban, **nyugalmas üdülő helyek** a tó partján és erdő szélén. 35426

Figyelmes orvosi kezelés és felügyelet.

Felvilágositást és prospektust küld Gmunden Sanatorium igazgatósága.

Déli vasut.

1538/T. számhoz.

Hirdetmény.

Az idei fürdőévad **tartama** alatt, azaz f. évi május hó 1-étől fogva szeptember hó végéig, Budapest déli vasutról, Budapest keleti p. udvarról, Budapest Kelenföldről, Székesfehérvárról és Nagy Kanizsáról rendkivül mérsékelt áru I. II. és III. osztályu, az egész évadra, azaz f. évi szeptember hó 30-ig érvényes **menettértijegyek** adatnak ki Siófokra, Szántódra, Balaton-Földvár m. h.-re, Szárszó m. h.-re, Szemesre, Boglárra, Fonyód-Fürdőtelepre, Mária-Telepre és Balaton Szt.-Györgyre, továbbá (Siófokon át) Balaton-Füredre, Almádiba, Kenesére és (Bogláron ill. Fonyód-Fürdőtelepen át) Badacsonyra, Révfülöpre és vissza. Ezen menettértijegyek alapján az utipodgyász a fentnevezett vasuti és gőzhajózási állomásokra és viszont közvetlenül továbbittatik.

Ezenkivül a fürdőévad tartama alatt Budapest déli vasut és Siófok közti forgalomban **időleges jegyek** is adatnak ki, melyek ára a következő:

1 hóra: I. osztály 104 korona II. osztály 76 korona.

Az egész fürdőévadra: I. osztály 256 korona, II. osztály 188 korona. 1201

Az üzletvezetőség.

HERBABNY-féle alfoszforsavas

mész-vas-szörp

nem tévesztendő össze utánzataival, melyek ugyanazon, vagy hasonló néven ajánltatnak.

29 év óta számos orvos által a legjobb sikerrel alkalmaztatik és rendeltetik, mint

MELLSZÖRP.

A **Herbabny-féle alfoszforsavas mész-vas-szörp nyálkaoldó, köhögés csillapitó, izzadást szüntető, az étvágyat, az emésztést** és **a táplálkozást javitó,** valamint **a testet erősitő** szer. Ezen szörpben levő könnyen áthasonlitható vas a **vérképzésre**, az oldékony foszforsavas mész-sók pedig kiváltképen gyönge gyermekeknél a **csontszerkezet** fejlődésére vannak jó hatással.

Egy eredeti üveg Herbabny mész-vas-szörp ára 1 frt 25 kr.

Postán a csomagolásért 20 krral több. (Fél üveg nincs).

Figyelmeztetés!

Figyelmeztetjük a közönséget 29 év óta ismeretes alfoszforsavas mész-vas-szörpünknek hasonló vagy ugyanazon név alatt előforduló, azonban hatásra és összetételre nézve attól teljesen elütő, számos esetben épen károsan ható utánzataira és kérjük a közönséget, hogy csakis „Herbabny-féle mész-vas-szörp"-öt kérjen és kiváltkép figyeljen arra, hogy a fenti hatóságilag bejegyzett védjegy minden üvegen látható legyen és ne tessék magukat sem olcsó árak, sem más egyéb ürügy alatt az utánzatok megvételére csábittatni.

Központi szétküldési raktár:

BÉCS, Apotheke zur „Barmherzigkeit" VII/1., Kaiserstrasse Nr. 73—75.

Magyarországi főraktár: **Budapesten, Török József gyógyszertára, Király-utcza 12. sz.**

Továbbá raktárak **Magyarország, Horvát- és Szlavonország, Bosznia** és **Herczegovina legtöbb gyógyszertárában.** 34991

Magyar királyi államvasutak.

43403/99 szám. 1198

Pályázati hirdetmény.

Az alulirott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére a jövő 1900. évben szükséges **vasuti talpfák** szállitását biztositani kivánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet:

a) 10.000 drb. 270 cm. hosszu I-ső rangu fenyő talpfa, továbbá

b) 70.000 drb. 270 cm. hosszu I-rangu

c) 200.000 drb. 250 cm. hosszu I-ső rangu

d) 270.000 drb. 220. cm. hosszu II-sod rangu tölgy- vagy bükktalpfa szállitására.

Kedvező árak mellett a *b) c)* és *d)* alatt érintett talpfák szállitása három évi időtartamra is biztosittatik.

A szállitásra vonatkozó részletes módozatokat „Pályázati felhivás" valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál, az országos iparegyesületnél, a kereskedelmi muzeumi igazgatóságánál valamint a m. kir. államvasutak üzletvezetőségeinél megtekinthető és a m. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési (AV) szakosztálynál (Budapest, Andrássy-út 73 sz. II. em. 44. ajtó) kapható.

A pályázati feltételek kiegészitő részét képező általános és különleges feltételek a m. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtáránál szerezhetők meg.

A szabályszerüen kiállitott, ivenkint egy koronás m. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve és a boritékon ezen felirattal:

„Ajánlat 43403/99. számhoz" ellátva, legkésőbb **folyó évi május hó 27-én** déli 12 óráig a m. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályában átadandók, illetve posta utján oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az ajánlatok benyujtására kitüzött határidőt megelőző nap déli 12 óráig az alólirott igazgatóság budapesti főpénztáránál leteendő.

Később benyujtott ajánlatok valamint az olyanok, melyek nem pontosan és nem a részletes módozatok betartása mellett, valamint az olyanok is, a melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétetett, nem vétetnek figyelembe.

Budapesten, 1899. április hóban.

Az igazgatóság.

Budapest, Nagy Sándor könyvnyomdájából IV., Papnövelde-utcza 8. szám.